ACEIEIS

1976

1976 RUGSĖJIS - SEPTEMBER Vol. LXVI. No. 7

ATEITIS — Ateitininkų Federacijos leidžiamas

katalikiškos - lietuviškos orientacijos mėnesinis žurnalas

Poezija — Leonardas Andriekus 229
ANTAI — K. Trimakas 231
Į krikščioniškąjį atsinaujinimą — Kęstutis Trimakas 234
Šaukliai, kurie eina į pasaulį ir kalba už mane — Pokalbis su dail. Romu Viesulu 236
Kontaktai su poezija ir su Jonu Aisčiu — Kazys Bradūnas 243
Atsigrįžtu — Aldona Aistienė 245
Svajonės ir realybė, prisimenant Pasaulio Lietuvių Jaunimo Tretįjį Kongresą — Nijolė Lenkauskaitė 247
Eilėraščiai — Jolanta Malerytė 248
Neužgesinkite dvasios — A. Nockūnas, MIC 250
Drauge atsigaivinant prie krikščionybės versmių — K. Trimakas 252
Studentų pasisakymai apie susikaupimą — Vytas Kliorys, Živilė Kliorytė, Marius Laniauskas, Nijolė Lenkauskaitė, Remigijus Damušis, Raimundas Bankaitis, Loreta Nykštėnaitė 254
ATŽALOS: Jaunučių kūryba, paimta iš Dainavos jaunučių stovyklos laikraštėlio "Gintarinė jaunystė", ... 257
LAIŠKAI 260
VEIKLA 261

Šį numerį redagavo ir laužė A. Norvilas. Puslapius 231-242 laužė K. Trimakas. Iliustracijos — T. Valiaus (229), R. Viesulo grafikos darbai (233, 238, 239, 240 ir 242 — nuotr. K. Trimako). Nuotraukos — dr. J. Dėdino (266 viršuj, 267, 268), J. Garlos (247), H. Hehle (261 kairėj), L. Kanto (243), V. Musonytės (262, 263, 264, 265, 266 apačioj), V. Noreikos (261 dešinėj), K. Norvilo (viršelis, 249, 251, 255, 259), K. Trimako (236, 254, 256) ir A. Zailskaitės (231).

Vyriausias redaktorius: Kun. dr. Kęstutis Trimakas, 850 Des Plaines Ave., Apt. 409, Forest Park, IL. 60130, USA. Telef.: (312) 366-2446. **Redaktoriai:** Dr. Algis Norvilas, 4036 W. 91st Place, Oak Lawn, IL. 60453, USA. Telef. (312) 636-2595; ir Aldona Zailskaitė, 1836 49th Court, Cicero, IL. 60650, USA. Telef.: (312) 863-6400. **Redakcijos nariai:** Dalia Bilaišytė, Jurgis Bradūnas, Marija Eivaitė, Jūratė Jasaitytė, Petras V. Kisielius, Daina Kojelytė, Jonas Kuprys (fotografija), Roma Olšauskaitė, Antanas Razma, Linas Sidrys, Tomas Palubinskas ir Rimvydas Zailskas (išdėstymas). **Kalbą taiso:** Danutė Augienė, Kazė Bradūnienė ir Pranas Razminas. **Administratorius:** Juozas Polikaitis, 7235 S. Sacramento Ave., Chicago, IL. 60629, USA. Telef.: (312) 434-2243. Spaudos darbus atlieka Draugo spaustuvė Chicagoje. **Leidžia** Ateitininkų Federacija. Prenumerata metams JAV ir Kanadoje — 7 dol., garbės prenumerata — 15 dol., susipažinimui — 5 dol.; visur kitur — 5.00 dol.

ATEITIS — a magazine published monthly, except July and August, by the Lithuanian Roman Catholic Federation Ateitis, Inc. Business address: 7235 South Sacramento Ave., Chicago, IL. 60629. **Yearly subscription in the US and Canada $7. Single copy $1.00** Second class postage paid at Chicago, Illinois.

LEONARDAS ANDRIEKUS

SU RUDENIO PAUKŠČIAIS

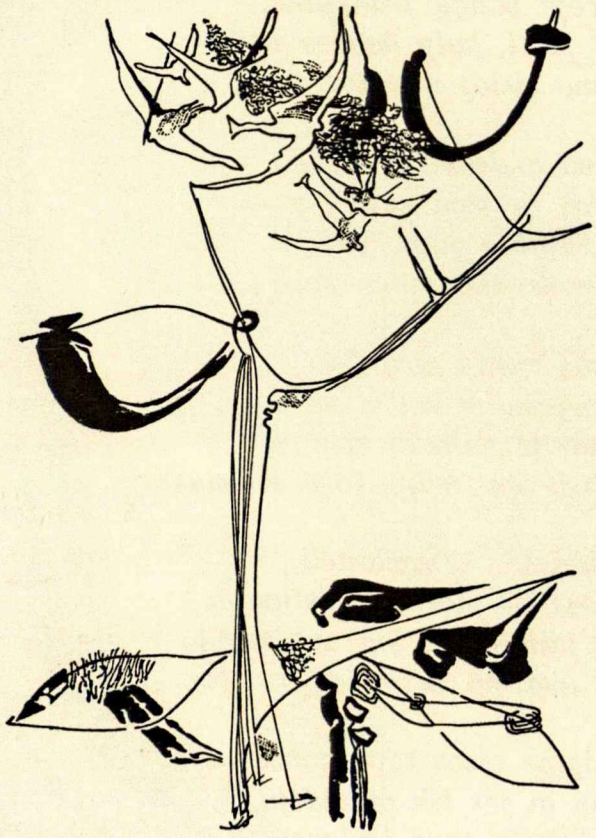

VASARAI MIRŠTANT

Kai vėjas ima į širdį belstis,
Lygumų paukščiai tampa neramūs —
Tau nebeaišku, ar keikt, ar melstis,
Sieloj pajutus gailesio gamą.

Ji tiek, o tiek jau sykių girdėta,
Jog negalėtum niekad pamiršti,
Bet vėl gi paukščiai meilę apgieda,
Ant tavo rankų vasarai mirštant.

Po valandėlės neberegėsi
Saulės per tankų sparnelių tinklą,
Kai links į melsvą rudenio vėsą
Medžiai — vylingo džiaugsmo paminklai.

O, taip norėčiau ten įrašyti,
Kas kur gyveno, kas ką mylėjo
Ir kad į tavo uždarą širdį
Atpūtė raudą lygumų vėjas.

Pirmasis kun. Leonardo Andriekaus poezijos rinkinys "Atviros marios" pasirodė 1955 m. Netrukus sekė kiti: "Saulė kryžiuose" (1960), "Naktigonė" (1963), "Amens in Amber" (1968), "Po Dievo antspaudais" (1969). Štai dabar, pasiekęs vasaros lyrinį brandumą, kun. Andriekus išleido vėl naują poezijos rinkinį pavadintą: "Už vasaros vartų", (New Yorkas: Pranciškonų spaustuvė, 1976). Šio rinkinio keturi eilėraščiai kaip tik ir pateikiami šios "Ateities" pirmame lape. Taip pat šiame puslapyje rasite poezijos rinkinį puošiančią (33 psl.) Telesforo Valiaus iliustraciją: Su rudenio paukščiais.

LIETUVOS NACIONALINĖ MARIJAMPOLĖS BIBLIOTEKA

GINTARĖLIS

Gintarėli, daug kentėjęs,
Jūroje bangų trankytas,
Ar jauti, kaip daužos vėjas
Mano sieloj nuo pat ryto?

Tavo audros tik šešėlis
Prieš tą jėgą neištirtą —
Ji suplėšo mano sielą,
Ji sudrasko mano širdį...

Žemė auksu apsivilko,
Vandenų drabužis melsvas,
Maldoje nulinko smilga,
Tik iš kur many toks šėlsmas?

Gintarėli — našlaitėli,
Jūros — motinos atstumtas,
Tu laimingas, jog ant smėlio
Su audrom nereikia grumtis.

Baigtos visos tavo kovos —
Man gi jos tik prasidėjo.
Iš gelmių tave išplovęs,
Mano sieloj daužos vėjas.

SEPTYNIOS UPĖS

Anoj buity septynios upės
Tik mariose besusitiko,
Kai laikė vakaras, jų neužklupęs,
Erškėčių kruviną vainiką.

Laimingos upės, kad išbėgo,
O mes gi pasilikome
Prie septynių sausų vagų bejėgiai,
Apsikabinę dykumą.

Bent ant spyglių ten Kristaus kraujas —
Nebūk, saulėlydi, skaudus!
Kažkas parpuolęs atgailauja
Ant septynių krantų...

Kažkur oazė veriasi,
ištrykšta uoloje vanduo —
Septynios upės mariose
Užtraukia dainą be gaidos.

ATSISVEIKINIMAS

Tik valanda beliko,
Ir pasibaigs viešnagė.
Skubėkime vieni kitiem paduoti ranką,
Ištarti atsisveikinimo žodį —
Kol mirksi žvakė.

Negalima nudelst
Jau nė vienos minutės —
Pakeltos burės kuždasi su debesim,
Jog trim dienom užsnūdo vėjas —
Laiku mums reikia būti!

Ne vietoj ašaros,
Alpimai, panika —
Mes atsisveikint vieną valandą beturime!
Minutės pavėla mus pražudytų,
Kaip ledkalnis Titaniką.

Vaikai, su motinom
Ilgai nesimyluokite,
Draugai bei sužieduotiniai atminkite,
Kad jūsų meilė tik dabar prasideda,
Ir juokitės.

Toji linguojanti erdvė,
Tas snūstelėjęs vėjas
Mus drąsina išplaukt ramybės vandenim,
Neištirtais nei vikingų, nei argonautų,
Nei odisėjų...

antai...

LIETUVA: **Autentiški žodžiai iš okupuotos tėvynės**

Laisvąjį pasaulį neseniai pasiekusiame okupuotoj Lietuvoj slapta spausdinamos "Aušros" antrajame numeryje buvęs Sibiro tremtinys rašo: "Su dideliu skausmu skaitome "Gimtajame krašte" ir kitur mūsų emigrantų pasisakymus, kuriuose išgiriamas išviršinis mūsų gyvenimas, jo blizgesys — mūrinės gyvenvietės, asfaltai ir dainų šventės bei koncertai. Tai yra tik fasadas. Bet kas už jo slepiasi? Giriant šį fasadą, nuslepiami varžtai, kurie smaugia mūsų dvasią... Savo politinėmis rezoliucijomis ir kitais diplomatiniais gestais jūs daug padėjote savo tautai. Ateityje mes laukiame iš jūsų dar ryžtingesnių veiksmų: mes norime, kad jūsų lūpomis kalbėtų mūsų kančia ir aspiracijos, mūsų sielvartai ir svajonės".

Gale spausdintame Lietuvos katalikų pareiškime kreipiamasi į viso pasaulio lietuvius ir geros valios žmones "veiksmingai užstoti persekiojamus rusų disidentus, o ypač rūpintis, kad atgautų laisvę taurusis lietuvių bičiulis — S. Kovaliovas". Detalės apie Kovaliovo teismą, kuriame jis buvo kaltinamas Katalikų Bažnyčios Kronikos persiuntimu į užsienį, neseniai pasirodė mūsų išeivių spaudoje, perspausdinusioje Vakarų kraštus pasiekusius Kronikos naujus numerius.

IŠEIVIJOJ: **Sprendžiamas išeivių "sostinės" likimas**

Chicagos pietvakariuose Marquette Parkas su pagrindu laikomas lietuvių išeivių "sostine", nes ten gyvena daugiau mūsų tautiečių, negu bet kur kitur išeivijoj. Beatsikeliančių negrų bangai priartėjus prie pat Marquette Parko, demonstracijomis daromas spaudimas į šį rajoną įsileisti juoduosius. Taip atsitikus, tolimesnės pasėkos aiškios: namų kainoms krentant ir gausėjant kriminaliniams nusikaltimams, gyventojuose kiltų panika ir masinis išsikėlimas.

Tik retais atvejais baltųjų kvartalai išsilaiko juodųjų spaudimui. Tam reikia nepapras-

tai ramios laikysenos, solidarumo, politine nuovoka persunkto vadovavimo bei sėkmingos įtakos miesto savivaldybei. Tik tai turint Marquette Parkas gali išsilaikyti toks, koks jis iki šiol buvo — lietuvių centras.

LIETUVYBĖ: **Tautinių šokių šventė**

Tautiniai šokiai gal niekad nebuvo kasdieniškas įvykis; jie jau nebėra nei subatvakarių pramoga, o socialinio pobūdžio meniškų judesių išraiška, kuri mus, o ypač jaunimą, riša prie tautos. O kai į tautinių šokių šventę Chicagoje suvažiuoja tūkstantis šokėjų iš visos Amerikos — ir grupė net iš Venecuelos, ji pasidaro didžiulė tautinio ryšio manifestacija.

TEOLOGIJA: **Tarnaitė ar mokytoja?**

Šimtmečiais teologija buvo laikoma Bažnyčios hierarchijai patarnaujanti ir jų pataisoma mokslo šaka. Tuo keliu buvo išvengta (nors ne visada) daug klaidų, bet kai kada būdavo uždrausti ir pažangūs žingsniai tiesos kryptin, kaip Tomo Akviniečio, Galileo, Teilhard de Chardin.

Šiais laisvinimosi laikais ir teologai siekia daugiau savarankiškumo, o gal ir atsakomybės. Anot Amerikos Katalikų Teologų Sąjungos pirmininko jėzuito Avery Dulles, teologai turėtų Bažnyčioj turėti mokomąjį autoritetą, kuris būtų "papildantis ir viens kitą pataisantis su vyskupų mokomuoju autoritetu". Amerikos aukštojoj hierarchijoj jau pasigirdo balsų prieš tokį lyg tai atskirą teologų mokomąjį autoritetą.

Iš tiesų Bažnyčioje, Kristaus bendruomenėje, tegali būti vienas mokomasis autoritetas, tačiau turėtų būti surastas kelias kaip joje skirtingas funkcijas atliekantys vadovai-vyskupai ir teologijos specialistai, bendraudami ir viens kitą papildydami, galėtų gilinti Dievo apsireiškimo žinias tikinčiųjų gerovei.

ŠIE LAIKAI: **Viens kito naštos nešimas įtampos amžiuje**

Šiais laikais viskas taip greit keičiasi, kad daugelis gyvena nuolatinėj įtampoj (žr. pvz. Alvin Toffler "Future Shock" knygą). Taip modernieji laikai, iki šiol vadinami nuogastavimo amžiumi (age of anxiety), ar tik netampa įtampos amžiumi?

Gyvenimo įtampos tyrinėtojas medicininiu požiūriu Hans Selye neseniai išleido savo klasinio veikalo antrąją laidą "The stress of life", kuri gali būti verta daugelio dėmesio. Kai kuriuo požiūriu dar įdomesnė yra jo ką tik spaudoje pasirodžiusi knyga "Stress without distress", kurioj jis skelbia savo pasaulėžiūrą: iki tam tikro laipsnio įtampa kiekvienam yra neišvengiama ir net reikalinga; įdomu, kad nuo įtampos pertekliaus išsivaduoti jis nesiūlo paprastai atsipalaiduoti, bet gyventi pagal altruistinį egoizmą — t.y. užsitarnauti kitų gerą valią, panašiai kaip organizme pavienios ląstelės, išlaikydamos savo individualybę, kooperuoja su kitomis viso organizmo gerovei.

Susidurdami su įtampa kiekvienam žingsnyje — šeimoj, veikloj ir darbe — perdidelės įtampos išvengiame nešdami viens kito naštą.

ŠIAME NUMERYJE: **Apie krikščioniškąjį atsinaujinimą**

Ateitininkų Federacijos valdyba prieškongresinių metų veiklai nurodė tris sritis (žr. "Ateities" 6 nr., 222 psl.). Viena jų liečia dvasinį atsinaujinimą. Šiame numeryje vedamuoju "Į krikščioniškąjį atsinaujinimą" dalinuosi su visais man pavestu rūpesčiu ateitininkų tarpe žadinti gyvosios dvasios sąjūdį, o tarp kitų šių metų veiklos gairių siūlau kiekviename idėjos draugų rate suruošti dvasinio atsigaivinimo savaitgalį. Apie tokio savaitgalio vertę kalba ją patyrę Clevelando studentai (254 psl.). Gi kun. V. Nockūnas mus supažindina su šiais laikais savo dvasia bene pačiu pajėgiausiu charizmatiniu sąjūdžiu (250 psl.).

Kęstutis Trimakas

Romas Viesulas. MADONA PAGROBIMO AKIVAIZDOJE (orfortas). Autorius: *"Jeigu Kristų būtų pagrobę... — ką tai reikštų! Teroras, drebulys, vien pagalvojus... Rankos, kūnas, kaip nuodėguliai... Praktiškai, žmogus pavirsta į nuodėgulį..."*

Į krikščioniškąjį atsinaujinimą

Dalinantis rūpesčiu, gairėmis ir kvietimu talkon

Nereikia įrodymo, kad žmogaus gyvybei palaikyti reikia duonos. Nevalgom kelias valandas ir jau pajuntam alkį. Dvasios alkis yra ne toks kandus. Nežiūrint to, jis yra. Stokojant dvasinės atgaivos, jaučiame chroniską nuobodulį, su kitais nesugyvenantį erzlumą, beprasmybę gyventi. Tai ne kas kita, kaip dvasinio alkio ar net išbadėjimo apraiškos.

•

Esame kone persikrovę materialinėmis gėrybėmis. Betgi mums trūksta dvasinių gėrybių. O jos ne už jūrų, marių. Jos čia pat — noru pasiekiamos. Dvasios niekas taip neturtina, kaip tiesa, kuri rodo gyvenimo prasmę; — kaip meilė, kuri uždega širdį trokšti gėrio visiems; — kaip idealas atsinaujinti ir atnaujint. Visa tai randama Kristaus moksle. O ateitininkija į jį kreipia. Į jos eiles įstojome.

•

Laimingi priklausą sąjūdžiui, kurio pasaulėžiūrinės šaknys yra krikščionybėje, Dievo-Tėvo pripažinime ir Kristaus-Vadovo sekime. Laimingi — realiai priklausą, ne tik vardu prisiskaitą... Plyšys tarp mūsų idealo ir mūsų veiklos bei kasdienybės yra pasidaręs toks didelis, kad būtų savižudiška, jį matant, neiškelti ir sau patiems nepriminti, kad mes, nors vardu krikščionys ir ateitininkai, skurstame prie pat neišsemiamų dvasinių turtų ir kad turime nugalėti tik savo nerangumą jais atsigaivinti ir su kitais pasidalinti.

•

Pernai jubiliejiniais ateitininkijos metais idėjos draugų balsas iš okupuotos Lietuvos mums priminė, kad "tėvynė nebereikalinga materialinės pagalbos... Šiandien mums reikalingas jūsų su mumis dvasinis bendravimas. Atėjo vieni kitų dvasinio praturtinimo metai" ("Ateitis", 1975, 8 nr., 225 psl.). Ar esame pajėgūs tokiam dvasiniam bendravimui ir praturtinimui, kuris sklistų iš mūsų eilių į dvasiškai varžomą okupuotą tėvynę?... Kažin kiek visa tai įmanoma, kai mūsų pačių tarpe išeivijoj pastebimas nutrupėjimas kaip tik dėl nepakankamo ideologinio subrendimo (žr. komentarus apie Sendraugių Sąjungos valdybos aplinkraštį; "Ateitis", 1976, 2 nr., 41 psl.).

DVASINĖ JAUNATVĖ yra ne kas kita kaip gyvoji dvasia... krikščioniškojoje religijoje yra ypatingai ryški dvasinės jaunatvės apraiška. Tai yra Evangelija su jos gyvąja dvasia.

Stasys Šalkauskis, Ateitininkų ideologija, 277-295

Ateitininkų Federacijos valdyba patvirtino dvasinio atsinaujinimo reikalą mūsų tarpe, skatindami visas tris Sąjungas ir visus ateitininkiškuosius vienetus prieškongresinių metų veikloj to atsinaujinimo siekti (žr. "Ateitį", 1976, 6 nr., 190 ir 222 psl.). Savaime suprantama, jog jokia organizacinė akrobatika dvasios negali atgaivinti. Dvasiai tegalima individualiai atsverti — jos trokšti, jos ieškoti, jos įtakai išsistatyti. Organizaciniai t.y. kartu, galima dalintis pačiu rūpesčiu bei priemonėmis ir sudaryti galimybes dvasiniam atsigaivinimui.

●

Ateitininkų Federacijos valdyba man pavedė organizuotas pastangas ta linkme žadinti. Dėl to ir dalinuosi šiuo rūpesčiu. Skatinu kiekvieną ateitininkų vienetą — studentų draugovę, moksleivių kuopą, sendraugių ir korporacijos vienetą — 1976-1977 veiklos metais surengti: 1. bent tris susirinkimus, kuriuose gyvo krikščioniškumo temos paliestų narių kasdienį gyvenimą ar kuriuose nariai galėtų išgyventi dvasinio atsinaujinimo galimybę (pvz. atsilankant charizmatiniame susirinkime; vietoj trijų susirinkimų būtų galima kiekviename susirinkime tam tikslui paskirti programos dalį); 2. Kiek galima dažniau turėti specialias Mišias, kurių metu nariai aktyviai išgyventų eucharistinę auką; 3. surengti dvasinio atsigaivinimo savaitgalį, kuriame dalyvautų visi nariai, ir 4. ruošiant kandidatus ateitininko įžodžiui, ypatingą dėmesį kreipti į krikščioniškąjį-ideologinį paruošimą. Kviečiu visus talkon, tiek kunigus, tiek pasauliečius, kurie tik domisi šiuo gyvosios atsinaujinimo dvasios sąjūdžiu, užmegzti ryšius su manim ir pasisiūlyti (vieni ar su kitais) pravesti susitelkimo savaitgalius, parašyti spaudai ar talkinti tinkamos skaitybos sąrašų sudarymui.

●

Krikščioniškojo atsinaujinimo iš mūsų tikis Kristaus bendruomenė povatikaniniais laikais. Tikis dvasinės paramos ištroškę idėjos draugai, pergyvendami religinę priespaudą tėvynėje. Tikimės vieni iš kitų čia išeivijoj. O labiausiai — tikis pats Kristus, kuriam jau ir dieviškos kantrybės galėjo pristigti belaukiant mūsų rimčiau pildant savo pažadą Jame visa atnaujinti, pradedant nuo savęs...

Kęstutis Trimakas

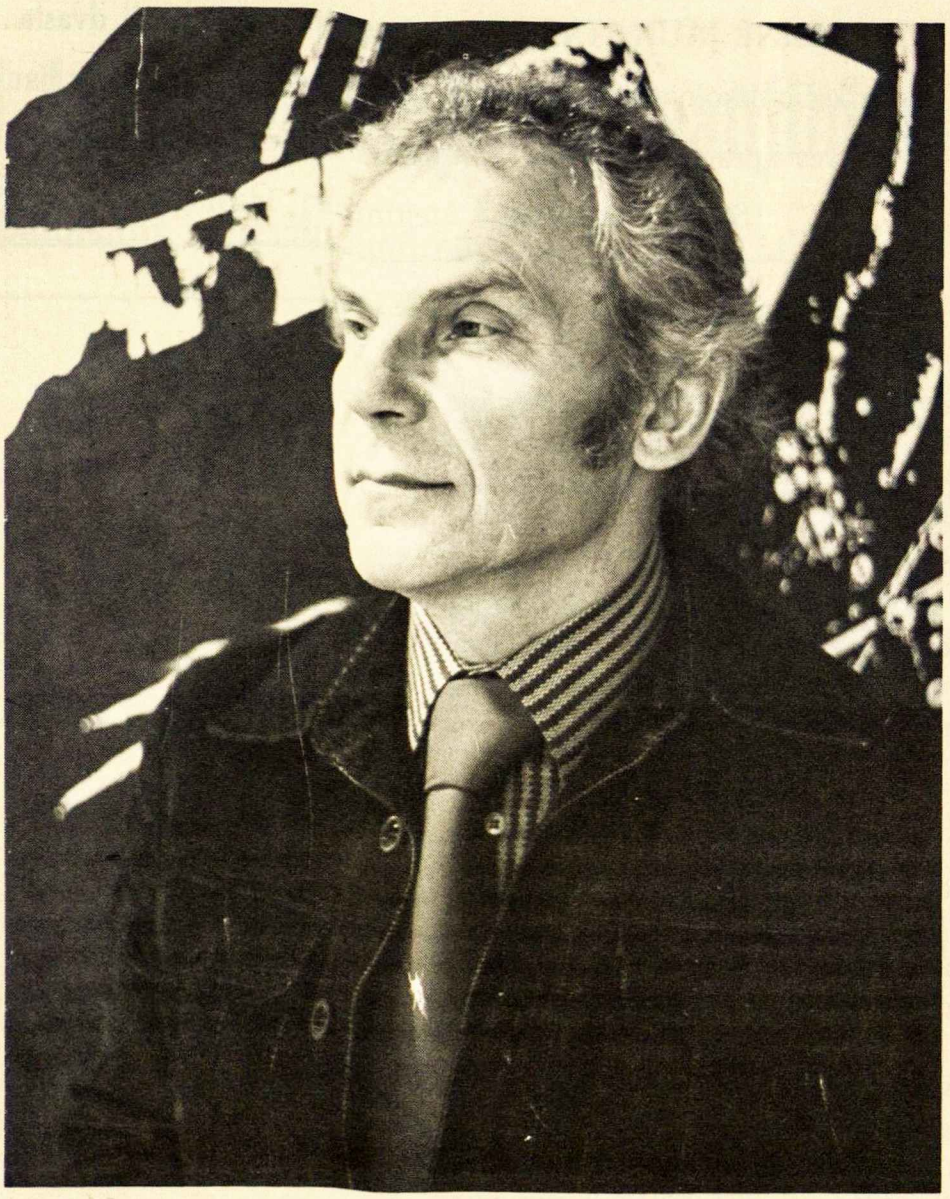

ŠAUKLIAI, KURIE EINA Į PASAULĮ IR KALBA UŽ MANE

Pokalbis su dailininku Romu Viesulu

Romas Viesulas — atradęs savitą vietą Jungtinių Amerikos Valstybių grafikoje, turėjęs parodas arba dalyvavęs grupinėse parodose Prancūzijoj, Jugoslavijoj, Vokietijoj, Anglijoj, Lenkijoj, Norvegijoj, Vengrijoj, Austrijoj, Airijoj, Kanadoj, Meksikoj, Ispanijoj, Portugalijoj, Čilėj, Graikijoj, Jungt. Arabų Respublikoj, Lebanone, Moroke, Pakistane, Australijoj, Japonijoj ir daugelyje miestų Jungt. Amerikos Valstybėse. Laimėjęs daugelį premijų ir atžymėjimų. Profesoriauja Temple universiteto Tyler Meno Mokykloj, Philadelphijoje, JAV. Lietuvių išeivių tarpe po ilgo laiko tarpo vėl pasirodė savo paroda, suruošta Giedros korporacijos Čiurlionio galerijoje, Chicagoj, gegužės 14-23. Ta proga "Ateities" vyr. red. Kęstutis Trimakas su dailininku turėjo šį pokalbį.

KLAUSIMAS: Gal galėtumėte bent trumpai pažvelgti į dabartinį meną bei jo kryptį.

VIESULAS: Šiuo metu vyksta meno pauzė — nesakyčiau, meno nuosmūkis. Mano manymu, šio šimtmečio meno stiprybė, apogėjas, buvo maždaug prieš karą ir pirmaisiais pokario metais — gal būt, pirmąjį pokario dešimtmetį. Dabar Europoj yra nuovargio ženklų; jų, tiesa, buvo jau ir anksčiau, maždaug apie penkiasdešimtųjų metų pabaigą. Po to nepaprastos energijos, gyvastingumo ir gaiviškumo ženklų buvo Amerikoj. Maždaug šešiasdešimtųjų metų dekade iki septyniasdešimtų metų faktiškai ne tik Amerikos, bet ir viso pasaulio gyvenime sukurtas abstraktus expresionizmas. Dabar kažkaip staiga ta energija išseko ar susiskaldė: atėjo pop, atėjo op ir visa eilė kitų krypčių bei pokrypčių. Šiuo metu yra toks susikaldymas, fragmentacija. Esu pesimistas dabartine meno situacija. Mano manymu, šimtmečio didžiausi talentai praktiškai išmirė pokario metais. Naujų didelių šimtmetinių vardų moderniajame mene šiuo metu praktiškai nėra. Yra vienas kitas dar užsilikęs. Bet naujų pasaulinio masto talentų su nauju indėliu šiuo metu nėra. Gaila... Bet, mano manymu, tai tik laikinai. Klausimas, kur tie talentai pasidėjo. Talentus reikia manyti absorbuoja kitos sritys. Vienas Amerikos istorikas pasakė, kad talentas yra ten, kur jis yra daugiausia apmokamas. Galimas dalykas, kad mene atpildo nėra ir talentai krypsta į kitas sritis.

KLAUSIMAS: Kur Jūs įsirikiuojate pagal istorinę tėkmę šiame šimtmetyje?

VIESULAS: Aš ten pat priklausau prie visų kitų. Aš niekad nepretendavau ir nebuvau pasaulinio masto kūrėjas. Aš esu savo sąvoka — Amerikos mastu. Tie, kurie domisi mano sritim, mane žino. Grafikos meno istorijos vadovėly, ten, kur analizuojami tam tikri priėjimai prie grafikos technikos, kur apibūdinamas Amerikos grafikos vystimasis, ten Viesulas yra. Aš esu Amerikos grafikos dalis. Dabar Amerikos grafiką palyginant su kitomis sritimis... Pavyzdžiui, Amerikoj tapyba turėjo nepaprastą pakilimą, bet ir staigų nuosmūkį. Grafika niekad tokio pakilimo neturėjo, bet neturėjo ir nuosmūkio. Ji kažkaip mažiau neurotiška, daug pastovesnė. Amerikos grafika, visuotiniu mastu paėmus, turi aukštą reputaciją.

KLAUSIMAS: Ar Jūs esat linkęs duoti savo menui kokią etiketę? Ar kiti yra linkę duoti? Ar Jūs sutinkat, jeigu jie duoda?

VIESULAS: Matot, nuo pat mano atvykimo pradžios į Ameriką, t.y. nuo penkiasdešimtųjų metų pradžios, aš niekad tikrai į jokią srovę neįtilpau. Niekad. Kažkaip likau — be ypatingos pastangos — savitas, skirtingas nuo kitų. Tai man ne tik nepakenkė, bet padėjo. Nuo pat pirmo kontakto su Amerikos meno publika, įvairių parodų bei premijų jury komisijos atkreipė dėmesį į tai,

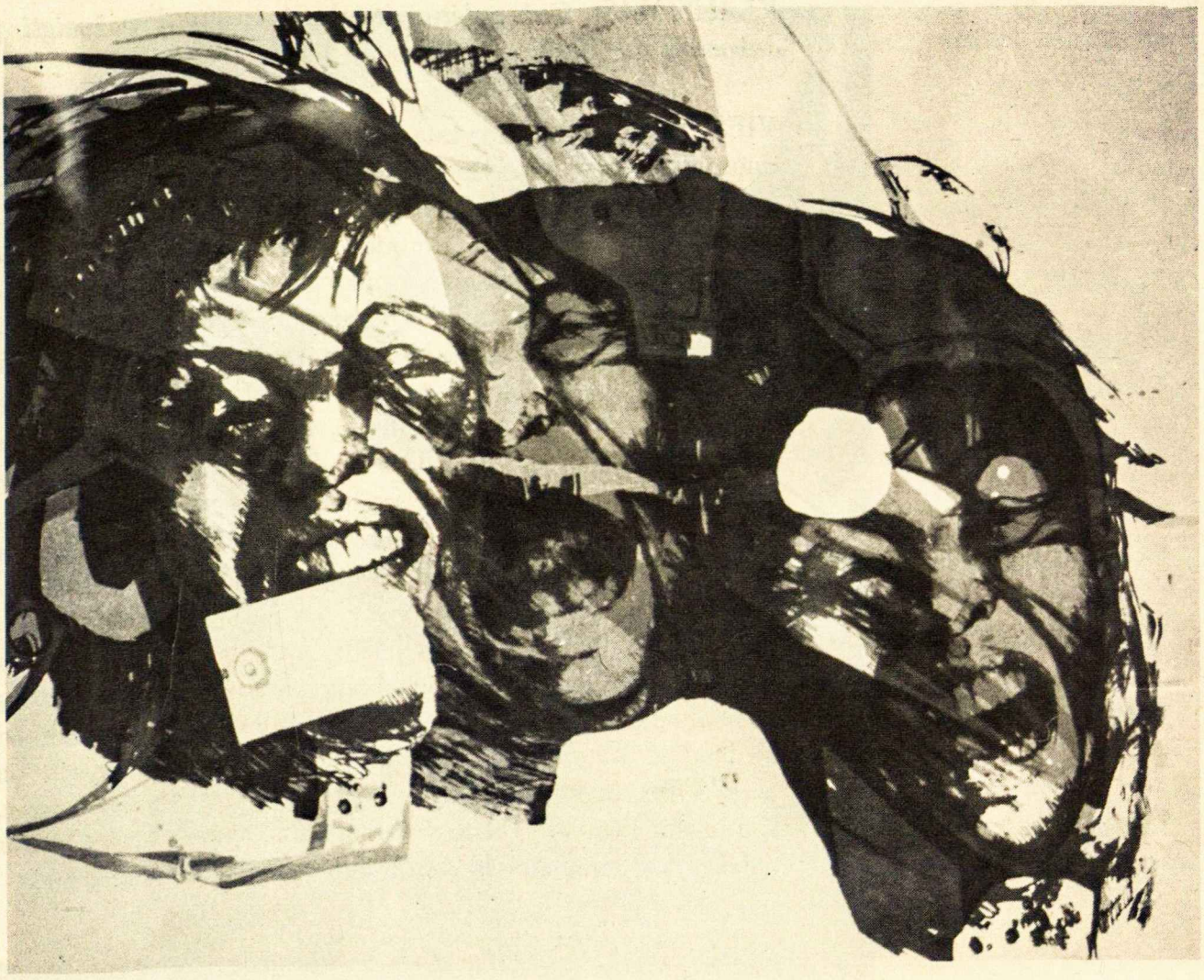

Romas Viesulas. YONKERS I (spalvota litografija). Prisimenant tuos, kurie liepsnose paskendo.

kad štai yra individas, kuris savo požiūriu kažkaip aiškiai neamerikietiškas. Amerikoj esu jau daugiau kaip dvidešimt penkeri metai, bet niekad nesiderinau prie gyvenamo laikotarpio kokios tendencijos. Man visuomet atrodė, kad man užtenka mamo pažiūrų. Neturėjau dairytis į šonus, gyvenu savimi. Esu introvertas ta prasme ir tuo pačiu gerokai neprikausomas nuo aplinkos.

KLAUSIMAS: Jūs paminėjot, kad Jūs esat introvertas... Kartu Jūs kuriat, kartu ir pergyvenat, išgyvenat kūrybą?... Taip?

VIESULAS: Kiek tai liečia introvertiškumą... — tai yra introvertas arba egocentrikas... Aš esu gyvenęs daugelyje meno centrų, bet, jei gyvenčiau ir Aliaskoj tarp indėnų ir eskimų, kurčiau tikriausiai, tur būt, panašiai, kadangi priklausau nuo vidinių šaltinių, ne nuo išorinio įspūdžio arba veikslo.

KLAUSIMAS: Kas pas Jus vyksta — t. y. Jūsų vaizduotėj, Jūsų jausmuose — nuo tos pirmos kibirkštėlės, kada pradeda Jums gimti idėja apie vieną kūrinį, iki to momento, kada gimsta pats kūrinys.

VIESULAS: Visi mano kūriniai yra tam tikro specifinio pergyvenimo rezultatas. Dažniausiai nebūtinai malonaus pergyvenimo. Įvykiai, kurie mane vienaip ar kitaip yra paveikę; kai kurie net sukrėtę. Nuo to pergyvenimo kažkaip vystosi ir ateina vaizdinė jo formulė... Tai priauga lėtai. Aš nesu labai produktyvus, nes užima daug laiko kūrinius savyje pribrandinti. Aš niekad darbo nepradedu, kol neturiu tam tikro gana specifinio vaizdinio įspūdžio arba formulės to, ką aš noriu pasakyti. Daug menininkų pradeda bandymais, eksperimentais, t.y. veiksmais, iš kurių tikimasi, kad kas nors išsivystys. Aš niekad taip nedarau. Niekad neimu nei teptuko, nei pieštuko, nei rašalo, nei dažo, kol aš nežinau, kokį įspūdį noriu padaryti; kitaip sakant, kokią misiją tas kūrinys turi atlikti... Yra žmonių, kurie dirba aštuonias valandas į dieną. Iš tų valandų pasitaiko dvidešimt kūrinių į dieną; iš tų dvidešimt kūrinių išmeta 15, 17; lieka vienas arba nei vieno. Pas mane nėra likučių ir nėra išmestų. Mano produkcija nedidelė. Bet aš neturiu atmestinių darbų, kurie, taip sakant, kažkaip "neišėjo".

Romas Viesulas. D. GRR. 9 (Darkness grows nine times — Tamsa auga, t. y. daugėja, devynis kartus). Litografija.

KLAUSIMAS: Kokius pergyvenimus Jūs norėjote išreikšti šioj parodoj išstatytais kūriniais?

VIESULAS: Nenoriu čia publikos prigąsdinti. Galima paminėti kai kuriuos. Pavyzdžiui, ta geltona figūra. To darbo vardas "Cuauchtemoc" (nukankinto aztekų vado vardas). Tai vienas žiaurių pavyzdžių. Yra ir kitokių, švelnesnių; pavyzdžiui, "Pakilimas" angliškai "Ascent". Tai yra daugiau abstraktus, bet jame taip pat yra žmogiškų struktūrinių elementų... Yra ugnies stulpas, šaunantis vertikaliai į viršų. Tai yra ir grožis, ir degimas, ir tvarka, ir tam tikra, gal būt, nebe desperacija, kuri faktiškai iš paveikslo nebūtinai įskaitoma. Daug paveikslų nebūtinai žiūrovų taip išskaitomi, kaip tie paveikslai vystės.

Ten "Apreiškimas" (šio puslapio dešinėje). Tai nėra biblinis apreiškimas, bet grasios, nepatogios žinios akystata. Dabar, ar tai išskaitoma kiekvienu atveju? Tie balti ir juodi plėmai, kaip zebro. Tai kontrastai, kurie yra kaip staccato arba kaip bugno dūžiai, kurie duoda kits po kito, kits po kito. Tokį apreiškimą galima interpretuoti labai įvairiai. Ar žmonės taip ir išskaito, ar mato, kad jis turi tam tikrą grasos nuotaiką, čia klausimas.

Kitas pavyzdys — "Kryptis", angliškai "Tend". Tai yra praktiškai gana žaismingas judėjimas, žydėjimas gana abstrakčių formų, t.y. saulės elementų. Čia yra ir baltų bespalvių reljefų kai kurie darbai. Jie savo veikimu, kadangi jie yra bespalviai, automatiškai darosi žaismingi arba neutralūs. Kai kurie iš jųjų taip pat turi bazėje tam tikrą pergyvenimą. Turiu pasakyti, kad malonūs pergyvenimai bei įspūdžiai manęs neskatina. Dažniausiai, tai pergyvenimai, kurie žmogiškai yra mane palietę ar sukrėtę. Visi darbai savo esme yra tam tikras komentaras apie mūsų žmogiškąją būtį. Jokių pastoralių, gėlių, ramunių ir paukščių pas mane nėra.

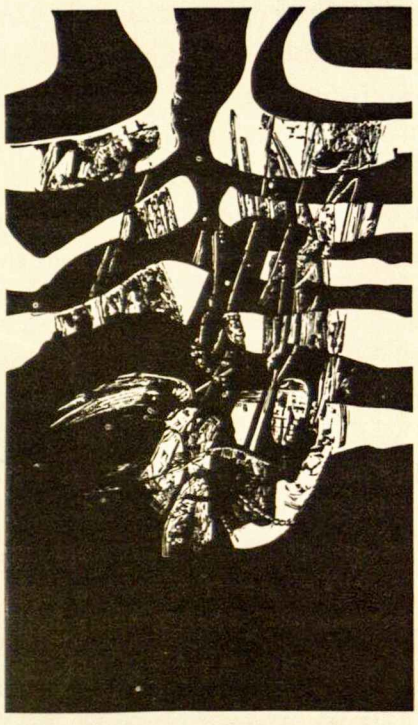

Romas Viesulas. APREIŠKIMAS. Lino raižinys ant drobės.

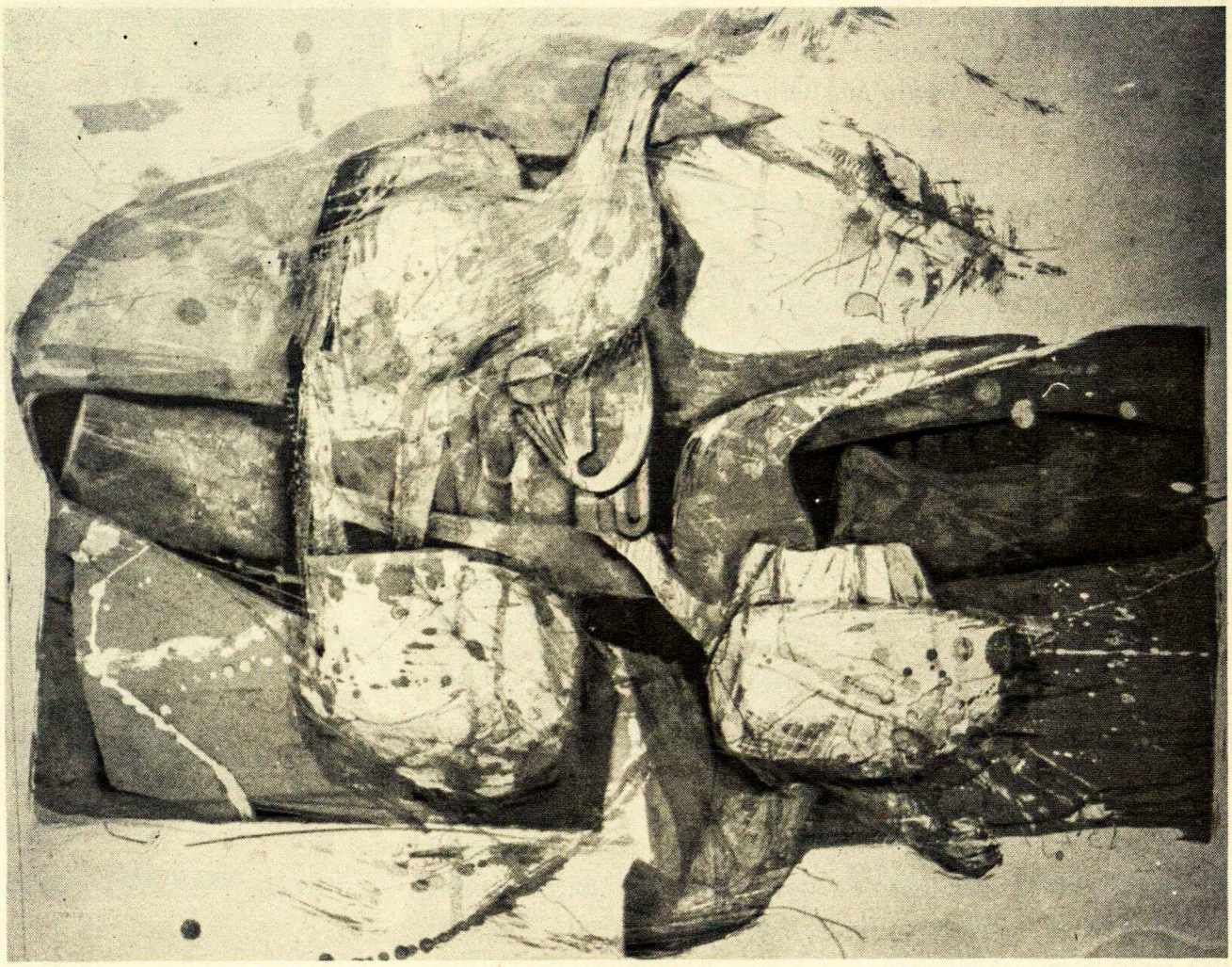

Romas Viesulas. SUSITIKIMAS SU TELIUMI. Spalvota litografija.

KLAUSIMAS: Ar tai yra daugiau charakteringa šiems laikams, ar iš tikro yra Jums asmeniškai charakteringa?

VIESULAS: Ir taip, ir taip. Norom nenorom esu savo epochos produktas. Mes visi pergyvenom labai daug nemalonių pergyvenimų. Žmogus, užaugęs kitokiame istoriniame periode, kitaip kurtų. Jeigu nebūčiau pergyvenęs krašto praradimo, bėgimo iš savo krašto, adaptavimosi naujame krašte, naujoje civilizacijoje, kuri reikalauja visiškai kito žmogaus mentaliteto, tikriausiai būčiau kūręs pastorales.

KLAUSIMAS: Paprastai publika tikisi kaip iš aktoriaus, taip ir iš menininko. Bet ir autorius tikisi iš publikos. Ko iš tikro Jūs tikitės iš žiūrovo, stebėtojo, kurie stebi Jūsų kūrybą?

VIESULAS: Prieš užbaigiant kūrinį, man lieka pačiam atsakyti, ar jis kalbės už mane pakankamai aiškiai, ką aš norėjau pasakyti. Tuos pergyvenimus, kurie faktiškai slypi už darbų, aš noriu, kad žiūrovas viena ar kita prasme išskaitytų. Ir jie išskaito. Jie neišskaito paraidžiui — tai neįmanoma. Mano kūrybos pobūdis nėra toks raidiškas arba taip elementariai aiškus. Tam tikrą dvilypumą arba draugiaprasmiškumą aš prileidžiu nuo pat pradžios. Bet aš noriu, kad pačioje esmėje kūrinys būtų suprastas teisingai...

Turiu pasakyti, kad dažniausiai žiūrovas dažnai kažkaip išskaito truputį neutraliau, negu aš galvoju. Tai gali būti mano paties būdas, kad iš esmės esu nei žiaurus, nei Jonas Baisusis, taip kad dažnai žmogus gana nemalonius dalykus pasakai gana maloniom frazėm, taip sakant, gana kultivuotu būdu. Bet kiek teko pasitikrint, esmė pasiekia žiūrovą... misiją (angliškai "message"), kurią turi atlikti, kūrinys atlieka. Jeigu jis to neatlieka, aš jo neišleisčiau. Aš laikau, kad visi mano kūriniai yra arba mano vaikai, arba mano šaukliai, kurie eina į pasaulį ir kalba už mane. Ką jie kalbės, man labai rūpi. Tad ir bandau pats sau atsakyti, ar jie jau kalba tai, ką aš norėjau pasakyt.

KLAUSIMAS: Šalia kūrybos, Jūs taip pat profesoriaujat. Ar tai antras išraiškos būdas?

VIESULAS: To nesakyčiau. Ne. Tai yra antra mano egzistencijos pusė. Labai dažnai kūrėjai, jeigu dėsto, iš to semiasi — arba iš mokinių gauna idėjų, arba bedėstydami patys prieina prie išvadų, kurias naudoja savo kūryboj. Mano atveju tas yra ne taip. Dėstymas ir kūryba funkcionuoja paraleliai, nesikryžiuoja. Iš dėstymo aš kūrybiškai nepasipildau ir tik džiaugiuosi, kad man nekliudo. Dėstymas turi savo atpildą — užtikrina gerą pragyvenimą... Teikia ir satisfakciją, kadangi dirbi su jaunu žmogumi, kuris auga kaip tik tavo akyse ir plėtojasi labai individualiai.

Romas Viesulas. SUTEMO ŽEMĖ IR DANGUS. Spalvota litografija. Autorius: *"Žmogiška desperacija. Žemėje žmonėms ankšta, nesugyvena, o iš žemės nėra kur pakilt, nes saulė juoda..."*

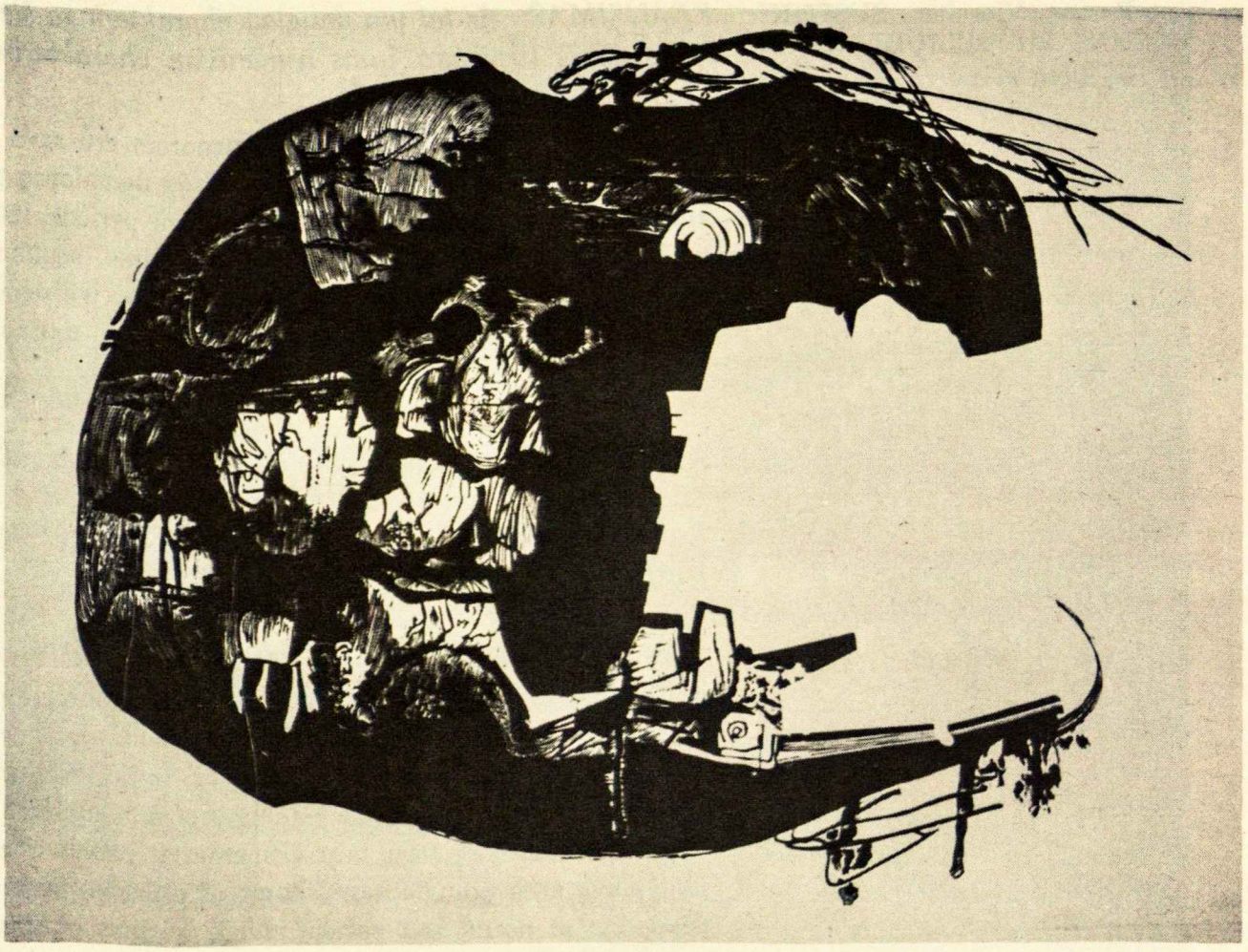

Romas Viesulas. AUTOPORTRETAS KAIP BULVĖ. Intaglio reljefas.
Autorius: *"Humoras. Rembrandtas portretus piešė realistiškai, su kieta įžvalga. O čia — bulvė, pusiau suvalgyta; valgoma su šakute (kairėj į bulvės vidurį įsmeigtos šakutės, pavaizduotos reljefiniu įspaudimu, iliustracijoj nesimato — Red.). Bereikšmė forma. Kas norėtų save piešti kaip bulvę?.. Niekas. Juk žmogaus "aš" labai opus... Tai savęs liaupsinimo antitezė."*

KLAUSIMAS: Lietuviai, ypač išeivijoj, esame ypatingai jautrūs tautiniams reikalams. Todėl dažnai statomas klausimas apie lietuvišką meną. Kokios Jūs esate nuomonės tuo klausimu?

VIESULAS: Sąmoningas lietuvybės arba tautiškumo perdavimas mene yra sunkiai įmanomas. Mes galime prisiminti, mes galime kopijuoti tam tikras formas, peisažus. Iš esmės charakteris, būdas, ar tai socialiniame gyvenime, ar mene, persiduoda instinktyviai. Tie, kurie gyvena krašte arba neseniai yra išvykę ir išsinešę savo krašto visą naštą, jąja ir gyvena kurį laiką. Tai ryšku pas rašytojus, taip pat pas menininkus. Ilgainiui tai nusidėvi. Ne tik nusidėvi, bet, laikui bėgant, to vietoj žmogus ima gyventi nauja aplinka... Aplinka, daiktai, kraštas, augmenija, augalai, medžiai, saulė, oras — visas šitas kompleksas veikia kūrėją. Į tą kompleksą įeina ir tradicija — jau anksčiau padaryti darbai, kuriuos žmogus mato. Taip pakeitus tų visų elementų įplauką, keičiasi ir išplauka — kūryba. Mano manymu, sąmoningas bandymas, pastangos atkurti tą tautiškumą yra gan racionali pastanga — nebėr organiška. Tėra organiška tik tol, kol mes ją dar savyje laikome. Mano manymu, yra lietuvių kūrėjų, t.y. tų, kurie sąmoningai lieka lietuviais. Bet ar jie kuria lietuvišką meną, čia atskiras klausimas. Toks menas ilgainiu nėra organiškai įmanomas.

KONTAKTAI SU POEZIJA IR SU JONU AISČIU

KAZYS BRADŪNAS

Pamečiui jau trečią kartą po porą dienų jaukioje Jaunimo centro aplinkoj skiriame vien poezijai. Prie žydinčio pavasario gyvų dekoracijų visa tai labai tinka. Ir dėl to pavasario, ir dėl tos poezijos kiekvienam iš mūsų tikriausiai šoktelia širdis, jeigu tik ji dar yra jautri grožiui, žodžio muzikai ir pilkos kasdienybės perkeitimui Poezijos Taboro kalne.

Žinau, kad visi esame realūs žmonės ir be kasdieninio profesinio darbo, be duonos, be druskos ir be grynai žemiškųjų rūpesčių negalime apsieiti. Bet kai gyvename tokiame palaimingam krašte, kuriame prie duonos ir druskos nestokoja ir kitokių gėrybių su kaupu, gali atrodyti, kad tariamai nerealioji poezija yra nereikalinga ir aplamai technikos amžiuje jau yra baigusi savo dienas. Ne vienam iš mūsų, gal būt, ateina kartais mintis, kad kas jau kas, bet tokie pragmatikai kaip amerikiečiai tai tikrai poezijos nepasigenda, nei poetams skiria bet kokio dėmesio.

O vis dėlto taip nėra. Kaip primityvus urvinis žmogus neapsiėjo be grožio ilgesio ir jau tapė akmens sienose paveikslus, jau perkeitė žodį į ritmuotas apeigines formules bei giesmes, taip be to paties negali apsieiti ir kompiuterinio šių laikų žmogaus dvasia. Poezijos balzamas ir šiandien jai reikalingas. Ne kartą tai teko patirti ir šiame moderniausiame, mus priglaudusiame, o ne vienam jau ir gimtajame krašte. Prieš daugiau kaip dvidešimt metų, gyvendamas Baltimorėje, sužinojau, kad tokią ir tokią dieną garsiajame Hapkinso universitete skaito savo poeziją tada dar gyvas, senukas Amerikos poetas Robert Frost. Nuėjau, tikėdamasis, kad bus pustuštė salė ir lengvai nusipirksiu bilietą. Ir staigmena didžiausia — vos gavau kone paskutinį bilietą milžiniškos auditorijos trečiajame aukšte, pačioje palėpėje; visi geresnieji bilietai buvo seniai išparduoti. Salė buvo užtvindyta kelių tūkstančių, daugiausia studentų, minios.

Tada pamačiau, kad amerikiečių tauta, ypač jų šviesuomenė moka gerbti ir respektuoti ne vien

---

Žodis, tartas Kazio Bradūno, vieno lietuvių poezijos klasikų ir gero Jono Aisčio draugo, šių metų Poezijos dienų Chicagoje Jonui Aisčiui skirtame vakare gegužės 21 d. Jaunimo centro kavinėje.

Atsigrįžtu

ALDONA AISTIENĖ

Pati pagrindinė ir pirmoji tema Aisčio poezijoj yra žmogus su visais savo jausmais ir mintimis, džiaugsmais ir skausmais, viltimi ir pralaimėjimais, tikėjimu ir abejonėm. Štai kaip jis pradeda savo poetinį kelią:

"Ir atskrido atplasnojo gegutėlė vyšnių sodan... kur gegutei širdį gėlė, kur gegutė savo skausmo nepakėlė". Jis pačioje pradžioje pasijuto nebeįtelpąs į dar vis ryškią, nors Sruogos, Putino, Binkio, jau pralaužtą "Aušros" ir Maironio poeto sampratą, kur poetas pirmiausia buvo tautos žadintojas ir laisvės pranašas, šauklys bei kovotojas. "Intymiose giesmėse" jis aiškiai ir tiesiai pasakė: "Ir mes, matai, jau ne tautiečiai — žmonės, džiaugsmų ir ašarų vaikai", bet sekančiose eilutėse primena, kad tai dar nereiškia abejingumo tautos reikalams; "tik nemanyk, kad tavo ryto jau ar nūdienos nematom mes"...

Kiekvienas Aisčio eilėraštis turi realų ir konkretų pagrindą. Dažniausiai tai yra koks nors įvykis, sukėlęs stiprų pergyvenimą, kuris vėliau perteikiamas poetine forma.

Paimsiu pavyzdį. Vieną vasarą mudu svečiavomės pas tėvus pranciškonus Green, Maine. Visą dieną, nebeatsimenu, nei kur, nei kaip prasizulinę, išėjom pasivaikščiot. Saulė jau sėdo už medžių viršūnių ir vakaras buvo nuostabiai ramus, mėlynas ir giedras. Ėjom nuošaliu, niekieno nevažiuojamu keleliu, kuris vienoj vietoj pradėjo kilti į nediduką, bet labai statų kalnelį. Rodos, nebuvo jokio vėjo, bet staiga suvirpėjo ir suskambėjo lapai epušės viršūnėje. Mudu net sustojom. Pažiūrėjom į besileidžiančios saulės nulietus virpančius lapus, pasižiūrėjom vienas į kitą ir, džiaugsmingos nuostabos apimti, susiėmėm už rankų. Kai pajudėjom tolyn, kelelis ėjo stačiai į kalną ir rėmėsi į blykštantį skliautą. "Lipam į dangų" — sakau.

Vėliau jis parašė "Vakaro tylą":

Ramu, tik epušės visi lapeliai
Staiga pakyla ir smagiai
Plasnodami vėl nutupia negalioj.
Lyg pririšti drugiai...

Į aukštą dangų stiebiasi mūs kelias
Ir dairos vakaras baugiai.
Ir plazda širdys epušės lapeliais,
Lyg pririšti drugiai.

Kita tema, nusidriekusi per visas jo knygas, yra poezija ir poetinė kūryba. "Vėl tu mano kerinti tikrovė, — o tavęs taip trokštu! Ten ant marių krašto stovi gintariniai bokštai", o tuose bokštuose gyvena jo karalaitė Poezija. Bėga amžiai, o jis vartuose vis stovi ir laukia jos pasirodant. Jo karalaitė jam gera ir švelni, bet ji ateina ir nueina, palikdama jo delne tik sidabrinį grašį — nedaug.

Aisčiui kūrybos prasmė neišsisėmė vien tik savęs realizavimu. Į savo talentą jis žiūrėjo, kaip į Dievo dovaną, kurią privalėjo atiduoti jį pagimdžiusiai žemei, jį per vargą išmokslinusiai šeimai ir jį suformavusiai kultūrai. "Atiduodu ką gavau", sakydavo jis, "ką padarysi, jei tik tiek".

Ištrauka iš žodžio, tarto Aldonos Aistienės, Poezijos dienose Chicagoje š. m. gegužės 21 d. po Jono Aisčio filmo premjeros. (Ištrauka paimta iš "Draugo", 1976, birželio m. 5 d.)

tik Washingtoną, Linkolną ir kitus didžiuosius savo valstybininkus, bet ir savo poetus. Tuo jūs galit įsitikinti, aplankę Edgar Alan Po kapą bei muziejų toje pačioje Baltimorėje. Net ir mūsų Illinojuje, jeigu kada nors, važiuodami iš Chicagos tiesiai į vakarus ir artėdami prie Mississippi, stabtelsite Galesburge, tai pamatysite, kad gatvės, apsipirkimo centrai ir aikštės visur pavadintos Karl Sandburgo vardu. Tai gimtasis miestelis prieš kelerius metus mirusio, Čikagos aplinkoj ilgai gyvenusio ir šį mūsų, anot poeto, plačių pečių miestą apdainavusio pirmaeilio amerikiečių literato Karl Sandburgo tėviškė. Jo gimtajame name, Galesburge, dabar įrengtas muziejus, čia pat sodelyje granitu atžymėtam kape ilsisi poeto palaikai. Praėjusią vasarą teko su pasigėrėjimu stebėti, kokiu pietizmu visa tai lanko turistai ir kaip Sanburgas yra gyvas amerikiečių širdyje.

Ar gali ko nors panašaus tikėtis tremties ir egzilio poetas? Ar kas nors paženklins jo čionykštę pastogę paminkline lentele, kas dabar labai įprasta net ir pavergtoje Lietuvoje, ar lankys kas čia jo kapą su gėlių puokštele? Vargu. Bet ar dėl šito egzilio poetas savo gimtosios tautos literatūros raidoje bus menkesnis? Taipgi vargu. Istoriją rašančiam jis bus net didesnis, kad nenusilenkė tironijai ir kanklių neišmainė į balalaiką. Tremtis nieko neatėmė, o tik pridėjo ir Ovidijui, ir Dantei, ir Hugo, ir Mickevičiui, ir Slovackiui, ir kitiems panašiems.

Todėl nesiskundžia šiandien ir lietuvis poetas svetimose padangėse dėl ateities svarsčių. Jis tik negali atsikratyti dabarties rūpesčio, kad laisvųjų tautiečių dėmesys pro poezijos knygą dažnai praspūsta, jos nepastebėjęs. Todėl ir šis Poezijos dienų vakaras, skirtas Jonui Aisčiui, yra dvigubai malonus. Malonus dėl mielų poezijos bičiulių atėjimo, malonus ir dėl kunigo Algimanto Kezio susukto filmo, kuriame su mumis gyvenęs ir tais pačiais rūpesčiais sirgęs poetas dar kartą ateina kaip gyvas ir prakalba tuo pačiu, širdyje pasiliekančiu balsu.

Joną Aistį mes čia turėjome ir jau neturime. Jis mirė 1973 m. birželio mėn. 13 d. Washingtone. Bet dabar jį turi visa tauta. Ir čia, ir ten tėvynėje. Jį turi mūsų literatūros istorija, kaip vieną iškiliausių dvidešimtojo amžiaus mūsų poetų, mokėjusį savo plunksna prabilti tokiu paprastu, bet lietuviškai sielai labai artimu balsu.

Žinoma, kad pavergtoje tėvynėje šiandien jo paminklai viešose aikštėse nestatomi. Bet dar didesni ir dar amžinesni paminklai Jonui Aisčiui yra pačioje žmonių širdyje, ne vien tik jį gyvą pažinojusių, bet ir jaunoje studento širdyje Vilniaus universitete. Matyt, ne iš piršto laužia savo romane "Studentai" faktą ir šių dienų jaunas rašytojas Vytautas Rimkevičius. Romanas turėjo milžinišką pasisekimą Lietuvoje, bet po to tuojau buvo išimtas iš apyvartos. Vienas romano epizodas vaizduoja įvykį pokario metais Vilniaus universitete. Ten yra universiteto oficialiųjų teisiamas ir niekinamas studentas, kuris universitete iš išmetamų knygų krūvos pasiėmė ir parsinešė namo Jono Aisčio poezijos rinkinį. Ir kaltinamasis tą savo teisę skaityti Aistį romane drąsiai ir išmoningai gina. Šiandieninio Lietuvos jaunimo susidomėjimą Aisčiu panašia prasme vaizduoja ir kitas tenykštis rašytojas Justinas Marcinkevičius poemoje "Dvidešimtas pavasaris". Ši jaunimo trauka ar tik nebus labai būdinga Jono Aisčio poezijai.

Ir čia norom nenorom lekia mintis į mano paties gimnazistišką jaunystę Vilkaviškio gimnazijoje. Tada Aistis dar vadinosi Jonas Kossu Aleksandravičius. Jo naujo poezijos rinkinio išėjimas būdavo mums tikra šventė. Jį tiesiog su džiaugsmo ašaromis dainuodavom ir deklamuodavom. Pasidariau tiesiog gaidų nepažįstančiu kompozitorium, nes išgalvodavau jo eilėraščiams melodijas. Ir jos greit prigijo ne tik Vilkaviškio, bet ir kitose gimnazijose ir nėra pamirštos iki šių dienų. Štai be galo švelni Aisčio "Lopšinė" savo nuotaika poeto ištraukta tiesiog iš lietuviškos dvasios gelmių. Išėję pavakariais už miesto, mes ją taip dainuodavom, kad balsais liūliuodavo visos paežerės ir visi pagiriai:

Tu mik, o sapne tau drugeliai sapnuosis
Ir sparneliais lengvais tave mariomis neš,
Tu mik nebijok aš tave palinguosiu,
Ir per nakt naktužėlę budėsiu čia aš.

Ir sekantis posmas, atrodo kaip tik parašytas šiam dar aplink mus tebežydinčiam pavasariui:

Žiūrėk, kaip ten vyšnios ir obelys miega,
Kaip sidabro akim praregėjo naktis.
Atjos karaliūnas per kvepiantį sniegą,
Jam veja ir takai obelų nusnigti.

Ir visada, kai aš tai prisimenu, kada tyliai sau imu niūniuoti Aisčio lopšinės žodžius, širdį užplūsta kažkoks katarsinis graudulys, lyg aš tą lopšinę dainuočiau šiandien pačiam poetui, kuris jau miega svetimos, ne gimtosios žemės lopšyje, ne panemunių šilainėje, kuriai skirtame eilėraštyje jau anais tolimais metais beveik nujautė savo likimą. Ir negalėjau sulaikyti ašarų, kai ta gimtosios šilainės sauja buvo beriama į duobę ant Jono Aisčio karsto medžiais apsuptose Vašingtono priemiesčio kapinėse. Pro ašaras tada širdy skambėjo Šilainės žodžiai ir melodija:

LIETUVOS NACIONALINĖ M. MAŽVYDO

Vėlekos peizažą ūkana apvilko,
O norėjau, troškau visą jį apimt.
Buvo prasivėręs žydro lino šilkas,
Buvo praregėjęs ilgesio akim.

Atmenu kadaise, o seniai tai buvo,
Kai vyresnis brolis ėjo iš namų,
Kai mama šilainę škaplieriuosna siuvo
Kai jinai jį guodė žodžiu neramiu.

Argi daug šilainės škaplieriun paimsi,
Argi ten už marių bus tau jos gana.
Prie širdies pajusi ir su ja bus linksma,
Tu su ja atminsi brolį ir mane.

Bet ne visi Aisčio eilėraščiai buvo ir yra graudūs, ir ne visus juos su tokiu grauduliu dainuodavom. Štai puikų jo eilėraštį "Naktis" dainuodavom tiesiog valsiuką šokdami.

O kaip tavęs man neminėti!
O kaip tavęs man nekartot!
Žiogeliai šoko menuetą
Nakty iš tūkstančio naktų.

O buvo vaiskus, baltas mėnuo,
O buvo debesys balti,
Aidėjo pamirštu referenu
Pasikartojusi naktis.

Ir tokio serafiško džiaugsmo Aisčio poezijoje yra labai daug. Ir tai ne kokio kasdieniško ir greit praeinančio džiaugsmo, bet tiesiog neapsakomo, kone kosminio džiaugsmo, kurio nei paaiškint, nei aptart neįmanoma, kuriame eilėraštis, anot amerikiečių poeto Archibal McLeish, ne ką nors reiškia, bet tiesiog būna.

Ir šiaip gyvenime Jonas Aistis buvo toli gražu ne kristaliniam bokšte (nors apie kristalinį karstą ir rašė) su mūzomis užsisklendęs žmogus. Jis domėjosi visa šakota žmogaus ir piliečio problema. Buvo nepaprastai kalbus. Kompanijoje kartais atšnekėdavo už visus. O jo tų žmogiškųjų kalbų klausytis buvo vienas malonumas, tiesiog nepakartojama šventė. Kai reikdavo, polemikoje mokėdavo savo plunksną gerokai pasmailinti, tačiau neįžeidžiant žmogaus, visą problemą kartais net linksmu juoku paverčiant. Atsimenu, prieškario metu kalbininkas Balčikonis spaudoje vedė ginčą dėl pavardžių atlietuvinimo reikalo su mūsų poetu, tada dar tebesirašančiu Jonas Kossu Aleksandravičius. Balčikonis labai rimtai įrodinėjo, kad pirmoji būsimo Aisčio pavardės dalis Kossu (su dviem ss) yra totoriškos kilmės. Aistis tada atsiliepė: girdi, visai ne, aš tą Kossu pats išsigalvojau ir prie pavardės prisidėjau. Ir štai dėl ko — norėjau įamžinti visas buvusias keturias savo mylimąsias. Iš jų vardų pirmųjų raidžių sudariau žodį Kossu, nes mylimosios turėjo vardus — Katriutė, Onutė, Stasė, Sorė ir Uršulė. Na žinoma, po to Balčikonis jau nereplikavo, ir ginčas pasibaigė gana linksmai.

Tikiu, kad ir šiandien, jeigu Aistis čia būtų gyvas mūsų tarpe, tai turėtume visi didelį malonumą klausytis jo paties ne tik skaitomų eilėraščių, bet ir žmogiško, šilto asmeniško pasipasakojimo. Ir ta kalba būtų tokia, kad galėtume prikąsti liežuvį visi kiti auksaburniai. Tad ir aš, gerbdamas Joną Aistį, savo iškalbos čia ilgiau nedemonstruosiu. Bet kad viskas nesibaigtų tik šypsniu, pridėsiu pabaigai ir vieną rūpestį. Net ir okupuotoje Lietuvoje, kur ne viskas literatūroje galima ir leidžiama, vis dėlto apie rašytojus, sulaukusius bent 50 metų, jau rašomos literatūros kritikų, profesorių, literatūros žinovų ilgos studijos, ištisos literatūros mokslo knygos. O kaip išeivijoje? Su mumis juk čia gyveno ir mirė jau gana gražaus amželio sulaukę mūsų klasikinės literatūros pakopos rašytojai: Vincas Krėvė, Ignas Šeinius, Jurgis Savickis, Henrikas Radauskas, Jonas Aistis. O kur mūsų parašytos ir išleistos knygos apie juos ir jų kūrybą? Ir už šitą nesusigraibymą ar išeivijai tauta nepriekaištaus? O turim tam darbui tiek pajėgių žmonių. Ir ne tik pensininkų amžiuje, bet pačiame žinojimo pajėgume. Štai vien greitosiomis galvon ateinančios, puikiai jau čia išsimokslinusių ir nuo lietuviškos literatūros neatitrūkusių, daugiausia universitetuos literatūrą dėstančių profesorių pavardės: Viktorija Skrupskelytė, Rimvydas Šilbajoris, Algirdas Landsbergis, Kostas Ostrauskas, Bronius Vaškelis, Birutė Ciplijauskaitė, Valiukėnaitė ir kiti. Bet reikia, kad mūsų institucijos ir fondai juos angažuotų darbui, ir tai ne vien už ačiū, kad jiems būtų užtikrinta, jog parašyta studija, literatūrinė to ar kito žinomo rašytojo veikalų anatomija bus išleista ir atskira knyga. Tokios ir Aistis lig šiol dar neturi. Ar ateis kam nors į galvą tą reikalą suorganizuoti? Didelis klausimas. Ir jeigu nebus dabar į jį atsakymo, tai nebus ir pateisinimo, nebus to sąžinės lengvinančio nekaltumo jausmo.

Tad bandykim pasidžiaugti bent tuo, ką jau turime. O turime ir ateičiai paliekame Jono Aisčio filmą. Ačiū už ją panašius reikalus labai suprantančiam ir projektus konkrečiai vykdančiam kun. Algimantui Keziui. Ačiū ir šio vakaro mūsų brangiai viešniai Aldonai Aistienei, didele ir visokeriopa parama prisidėjusiai prie filmo pagaminimo. Mums malonu Aldoną čia turėti savo tarpe ir tikimės, kad ji šio vakaro gale taipgi į mus prakalbės.

SVAJONĖS IR REALYBĖ PRISIMENANT PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO TRETĮJĮ KONGRESĄ

Nijolė Lenkauskaitė

Tą vakarą buvau vienų viena namie. Maloni ramybė supo visą artimą aplinką. Buvau grįžusi iš universiteto, pavargusi nuo įprastos darbo dienos, kuri, kaip ir kiekviena kita diena, buvo tiksliai suskirstyta į griežtai nustatytas dienotvarkės valandas.

Sėdėjau prie pat lango ir žvelgiau pakalnėn. Namiškiai dar nebuvo grįžę. Lauke buvo gili žiema. Siautė pūga. Užhipnotizavo mane sniego sukūrys. Pro miglą pamažu atsiskleidė gražios, neseniai išgyventos dienos. Jau kelios savaitės prabėgo nuo to laiko, kai atsisveikinau su PLJK dalyviais Pietų Amerikoje, bet dar vis mintimis kartas nuo karto grįžtu ir vėl susitinku su tais mielais draugais, pasakiškais vaizdais ir įspūdingais įvykiais.

Iš įvairių kraštų susirinkom bendram tikslui: išlaikyti bei stiprint lietuviško jaunimo veiklą pasaulyje. Kartu praleidom smagias ir prasmingas atostogas. Dalinomės šypsenomis, mintimis, darbais ir pramogomis. Kartu išgyvenom visa tai, ką anksčiau tik įsivaizdavom gražiausiuose nakties sapnuose ir dienos svajonėse.

Nukeliavau į iki tol dar niekad nematytas šalis. Svetimoj aplinkoj susipažinau, išgyvenau neįprastas tradicijas. Pirmą kartą sutikau tokį didelį būrį savo bendraamžių, atvykusių iš viso pasaulio. Per labai trumpą laiką suartėjom, nes mus rišo bendra prigimtis — lietuviška kilmė ir bendras tikslas — Lietuva.

Argentinoje, Urugvajuje, Brazilijoje likęs jaunimas toliau tęsia savo darbus, kaip ir mes, kurie sugrįžom į savo atskirus kraštus, pasiilgtus namus. Pati jau kelias savaites praleidau, sekdama įprastą lietuvišką gyvenimą. Lankau pedagoginius kursus, studenčių chorelį, vykstu savaitgaliais į minėjimus bei parengimus — tie patys įvykiai, bet jau ne tokie patys jausmai. Staiga, visas šis lietuvių judėjimas yra kažkaip pasidaręs artimesnis mano širdžiai. Aišku, tas labai greitai praėjęs susitikimas su lietuvišku jaunimu man paliko gilų ir neišdylantį įspūdį.

Šalia Clevelando burmistro Ralph Perk stovi trys SAS narės: iš kairės — Nijolė Lenkauskaitė, Rita Čyvaitė ir Ada Jasinevičiūtė. Nuotrauka padaryta etnografinės parodos atidarymo metu Western Reserve istorijos muziejuje, Clevelandui švenčiant JAV bicentennial.

Pietų Amerikoje uždegta lietuvybės liepsna degs mūsų širdyse dabar ir per visus ateinančius pasaulio lietuvių jaunimo susibūrimus. Žinau, bus ir daugiau tokių vakarų, kai būsiu vienų viena namie, bet taip pat žinau, kad niekuomet nebūsiu vienų viena lietuviškame darbe.

Nijolė Lenkauskaitė studijuoja antrus metus John Carroll Universitete. Yra baigusi vysk. Valančiaus aukštesniąją lituanistinę mokyklą, o dabar lanko pedagoginius kursus, kuriuos veda V. Kavaliūnas. Kelias vasaras iš eilės yra mokytojavusi mergaičių stovykloje Dainavoje. Penkis metus šoko "Grandinėlėje". Yra Clevelando SAS draugovės valdyboje ir dalyvauja Clevelando studenčių ateitininkių chorelyje "Nerija". Atstovavo Clevelando jaunimui III Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongrese. Tai buvo viena maloniausių ir svarbiausių pareigų. Šią vasarą dalyvavo lituanistiniuose kursuose Kent State Universitete ir SAS stovykloje, Wasagoje.

JOLANTA MALERYTĖ

ATSISVEIKINIMAS SU VASARA

Palikę nerimą, miglotą ilgesį,
Liūdni su vėjais paukščiai skrido,
O rudenio tamsa tokia apčiuopiama,
Kai į vėsias gijas jos įbrendi.

Ir klykia blaškos dienos rudeninės,
Kažkur dar blyksi vasaros kaina...
Beviltiškai išties rankas likimui
Išbalę topoliai, sustingę migloje.

* * *

Tylą rasotą medinėj taurėj
Birželio naktį svaigią išgersiu...
Liko svaja kvepiančioj šieno kaugėj,
Svirtys nusvyra, šuliniai gęsta...

Vienas tik vėjas mano šešėlį
Per rugių lauką tolin palydi — — —
Ir per pavargusį vakaro mėlį
Vingiuoja vėjo ir mano brydė

* * *

Naktim ilgai einu namo
Pajuodusiais nuo vėjų bėgiais,
Vai dega putinai rytuos
Užgesusių žvaigždžių šešėliais.

Ir pirmo sniego nuberti
Miškai pražysta drėgnu mėliu.
Takai į bėgius supinti —
Paklydęs traukinys jais bėga...

Vai gūdžiai darganos kvatos,
O man vaidensis šilo juokas.
Naktim ilgai einu namo...
Ir kelias naktį — juodas, juodas...

* * *

Nubaltintos saulėj pušų drobės,
Ir vėjo nugairintos pajūrio smilgos...
O jūra nusineša spurdantį grobį —
Ant smėlio padėtą žmogišką širdį.

Žuvėdros sparnais sutrupino mirtį. —
Norėjo nuskęsti dangus jūros mėly.
Bet jūra nusinešė tik mažą širdį,
Nes niekas praeidamas jos nepakėlė.

* * *

Mano vasara, mano vasara,
Tolimais aidais nuskambėjusi,
Mano vasara, mano vasara,
Nuringavusi, nuskubėjusi...

Kas tave suras, kur tu pradingai?
Rudenio miškai mena pasaką...
Gęsta pamažu liepžiedžių laužai,
Tirpsta liepžiedžiuose mano vasara.

Blėstančius lapus nubučiuos šalna.
Gal tai tu verki, mano vasara?
Saulėti šilai, — tolima daina...
Mano vasara, mano vasara.

SUGRĮŽIMAS

Sugrįžtam ten visi...
Taip paukščiai grįžta į namus,
Lyg traukiami nematomųjų gijų...
Ar tebėra suolelis po klevais?
Ar dar žymu išpiaustytos dvi raidės?

Nuplauks klevais pavasariai...

O ji paliko kaspiną
Ir knygoj sudžiovintą gėlę,
Ir dvi raides išraižytas širdy —
Pirmosios meilės skalsią gėlą...

Klevais vis plauks pavasariai.

Jolanta Malerytė yra gimusi Plungėje 1957 m. Kartu su tėveliais išvyko iš Lietuvos 1974 m. ir apsigyveno Izraelyje.

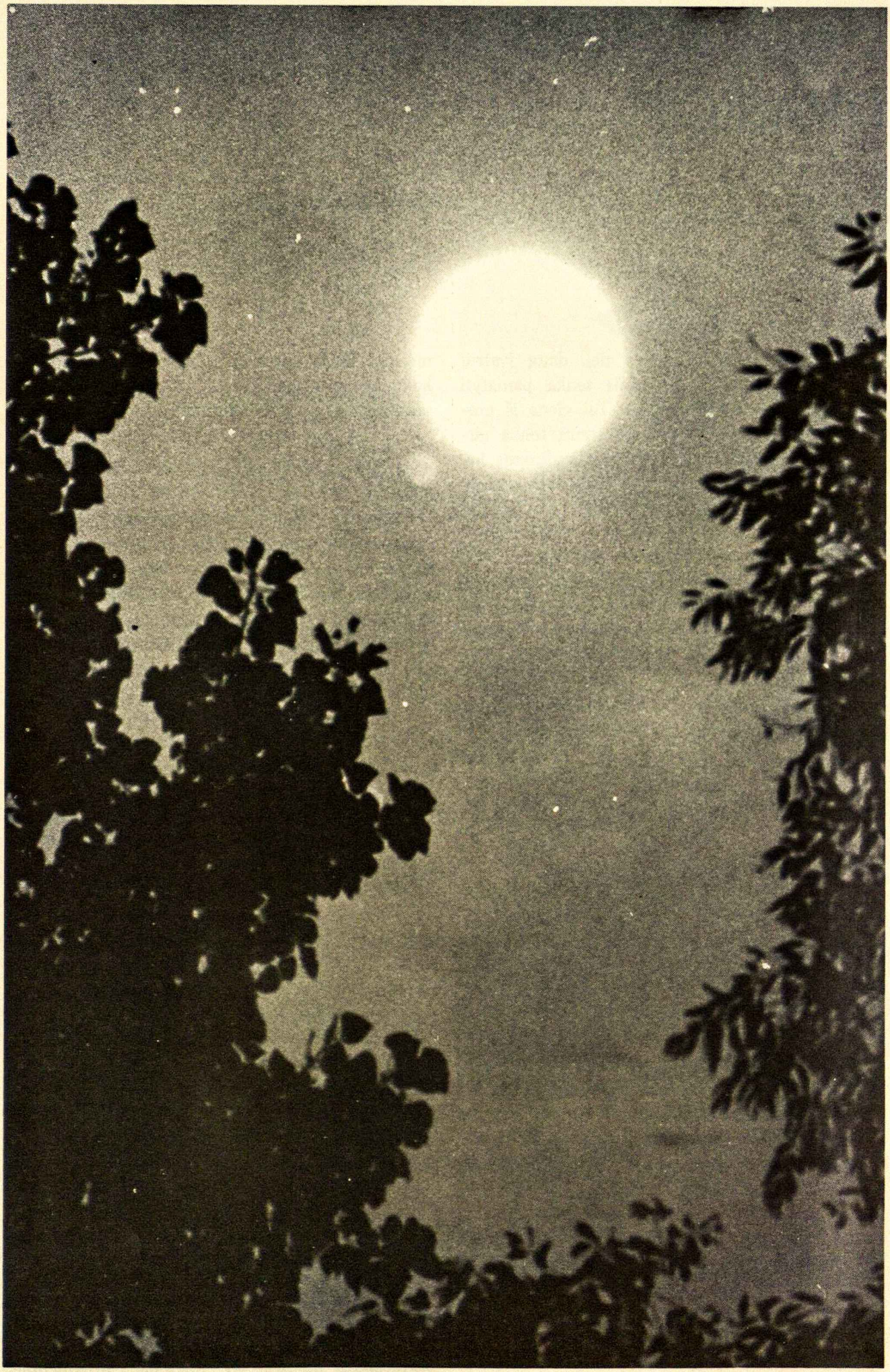

NEUŽGESINKITE DVASIOS

A. NOCKŪNAS, MIC

Šiame krašte, kuriame yra tiek daug įvairių religinių bendruomenių, kartais tenka pamatyti ir pentekostalų maldos namus. Tai viena iš protestantiškų sektų. Bet mūsų dienomis tenka girdėti apie gaivalingą religinį sąjūdį, vadinamą katalikiškuoju pentekostalizmu arba charizmatiniu atsinaujinimu. Tai kuogi jis skiriasi nuo protestantiškojo arba klasiškojo pentekostalizmo? Pagrindinis skirtumas, atrodo, yra tas, kad naujieji pentekostalai, tai yra tie, kurie pradėjo plisti po 1950 m., nekuria atskirų sektų, bet pasilieka savo religinėse bendruomenėse, kokios jos bebūtų: katalikiškos, protestantiškos ar ortodoksiškos. Kas juos sieja su senaisiais pentekostalais, tai tikėjimas gyvu Šv. Dvasios veikimu mūsų laikais bei gausumu jos dovanų, apie kurias kalba Šv. Povilas pirmajame laiške korintiečiams, 12-me ir 14-me skyriuose. Jų tarpe ypač dažnai sutinkama kalbų, pranašystės ir gydymo dovanos. Dėl to ir šio sąjūdžio dalyviai kartais vadinami charizmatikais.

Katalikų tarpe šis sąjūdis prasidėjo 1967 m. Duquesne universiteto studentų ir profesorių tarpe Pittsburge. Netrukus jis paplito ir po kitus universitetus, vienuolynus ir parapijas. Neteko ilgai laukti ir šio sąjūdžio vaisių. Notre Dame universiteto profesorius kun. Edward O'Connor, C.S.C., taip rašo apie pentekoslalizmo įtaką: "Su šiuo sąjūdžiu susipažinau dar 1967 m. kovo mėn., kai jis pasiekė Notre Dame iš Pittsburgo. Jį nuolat stebėjau ir susidariau labai palankų įspūdį. Keletas man asmeniškai pažįstamų asmenų dėl šio sąjūdžio išgyveno stebėtiną dvasinį pasikeitimą. Jie buvo išlaisvinti nuo girtavimo, prisirišimo prie narkotikų ir kitų blogių, kurių jie nepajėgė atsikratyti savo jėgomis. Beveik akivaizdžiai Dievo ramybė nužengė ant neramių sielų ir susitvarkė supainioti gyvenimai. Bet dar labiau mane paveikė šio sąjūdžio įtaka tiems, kurie jau ir taip buvo ant tiesaus kelio. Jie pasiekė iki tol jiems nežinomo dvasingumo. Jų tikėjimas ir pasitikėjimas Dievu pagyvėjo. Jie labiau linkę tobulai jam atsiduoti ir karščiau bei ištvermingiau melstis. Tokia laikysena seniau retai buvo sutinkama net vienuolių tarpe, jau nekalbant apie pasauliečius"...

Amerikos vyskupų laikysena

Nėra ko stebėtis, kad, pentekostalų arba charizmatiniam sąjūdžiui kiek plačiau pasklidus, Bažnyčios vyresnybė nedelsė atkreipti dėmesio. Jau 1969 m. vyskupų sinodas iškėlė charizmatikų klausimą. Kadangi tuo metu dar nebuvo pakankamai duomenų pastoviam sprendimui, vyskupai nutarė leisti šiam sąjūdžiui laisvai vystytis, pasilaikydami teisę kada nors vėliau šiuo klausimu pasisakyti. Vyskupų pastoracinė komisija, turėdama prieš akis paskirų vyskupų pasisakymus, šių metų sausio mėnesį padarė savo pareiškimą. Tai ilgokas dokumentas, kuriame gana smulkiai nusakomos charizmatinio sąjūdžio gerosios savybės, bet taip pat iškeliami galimi pavojai ir iškrypimai. Tarp gerųjų savybių vyskupai mini gilų tikėjimą į Kristų, gyvą susidomėjimą privačia ir bendra malda, branginimą dvasinių vertybių, gyvą pajautimą Šv. Dvasios veikimo ir tobulesnį atsidavimą Kristui. Tarp iš šio sąjūdžio kartais kylančių pavojų vyskupai mini elitizmą, t. y. paniekinimą tų, kurie šiam sąjūdžiui nepriklauso, ir biblinį fundamentalizmą, tai yra raidinį Šv. Rašto aiškinimą. Savo pareiškimą vyskupai baigia Šv. Povilo žodžiais: "Negesykite Dvasios. Neniekinkite pranašysčių. Visa ištirkite; kas gera, laikykite. Venkite visa, kas turi piktumo išvaizdą (I Tes, 5, 19-22).

Kun. A. Nockūnas yra kilęs iš Suvalkų Kalvarijos. Bolševikams artėjant, vienas be tėvų pabėgo į Vokietiją. Atvykęs į Ameriką, įstojo į Marijonus. Yra baigęs kanonų teisių studijas Gregoriano Universitete, Romoje. Marijonuose yra dažnai ėjęs sekretoriaus pareigas Šv. Kazimiero provincijoje, o šiuo metu darbuojasi parapijoje.

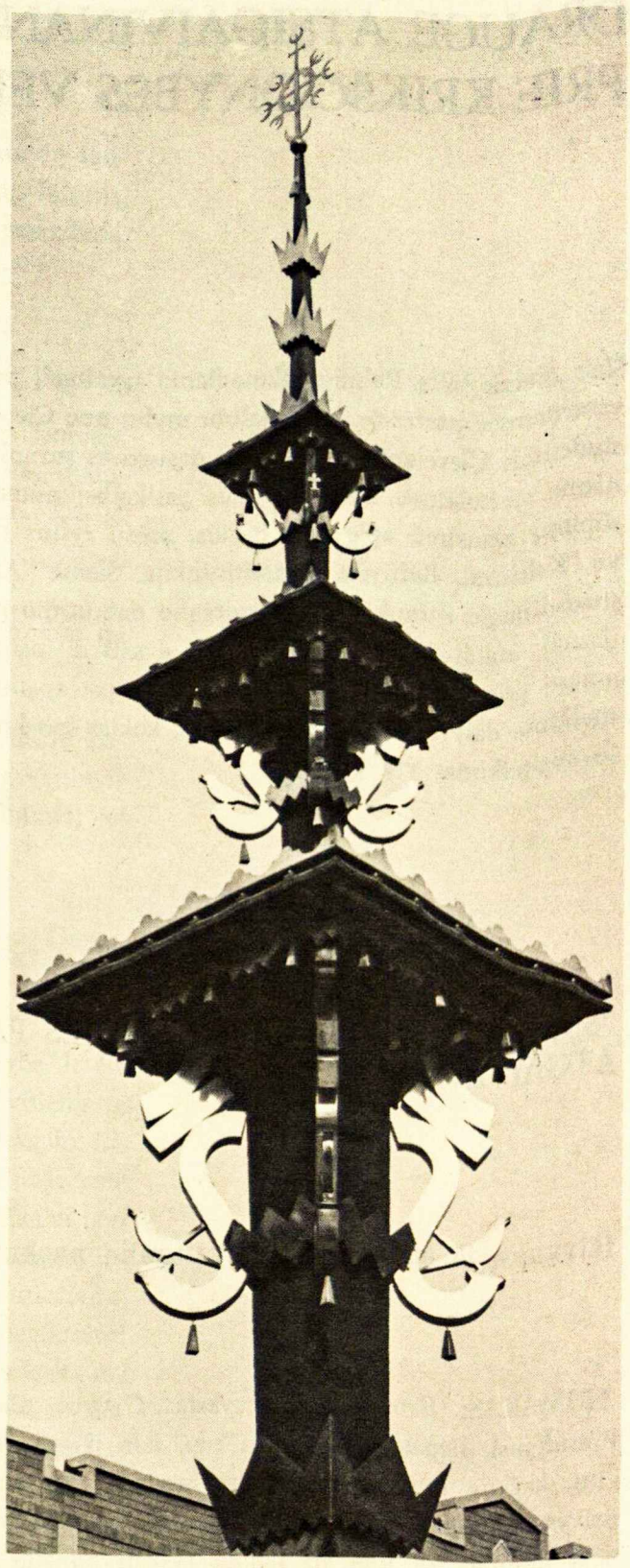

Popiežiaus laikysena

Šv. Tėvas charizmatinio sąjūdžio atžvilgiu laikosi palankiai, bet atsargiai. Keleriais atvejais yra priėmęs audiencijoj šio sąjūdžio atstovus ir taręs jiems paskatinančių žodžių. Tačiau palankiausiai šiam sąjūdžiui yra išsireiškęs 1974 m. spalio 16 dieņos kalboj, nušviesdamas Šv. Dvasios veikimą Bažnyčioje ir žmogaus sieloje, pacituodamas Vatikano susirinkimo žodžius apie Šv. Dvasios dovanas ir net palankiai paminėdamas charizmatikams artimo kardinolo L. J. Suennes knygą apie pentekostalizmą ("Ar tai naujosios Sekminės?").

Charizmatikų veikla

Charizmatikų veikla yra paremta savaitinėmis sueigomis, kurių metu meldžiamasi, giedamos giesmės, pasidalinama dvasine patirtimi, iškeliami įvairūs reikalai ir prašoma maldų, kad jie būtų patenkinti. Čia kartais pasireiškia ir ypatingosios Šv. Dvasios dovanos. Šalia savaitinių sueigų, kai kurie charizmatikai dar dalyvauja įvairiose rekolekcijose ir studijų dienose. Be to, būna ir metiniai tautiniai ir tarptautiniai suvažiavimai, kurių žymiausi vyksta Notre Dame universitete. 1974 m. tarptautinė konferencija ten sutraukė apie 25,000 dalyvių, kurių tarpe 12 vyskupų ir apie 700 kunigų. Šventųjų metų proga 1975 metais tokia konferencija buvo surengta Romoje gegužės 16-19 d. Sekminių šventės proga ir sutraukė 10.000 dalyvių iš 50 kraštų. Paskutinę konferencijos dieną Šv. Tėvas pakartotinai parodė šiam sąjūdžiui savo palankumą, priimdamas dalyvius audiencijoj ir nepagailėdamas padrąsinančių žodžių. Štai keletas jo minčių. "Nieko labiau netrokštame, kaip to, kad tikintieji uoliau garbintų Dievą ir patirtų gilesnio džiaugsmo per Jo Dvasią mūsų tarpe. Ar esame užmiršę Šv. Dvasią? Jokiu būdu. Jos trokštame, ją mylime, jos šaukiamės. Jūsų sąjūdis turėtų vadintis atsinaujinimu. Jis turėtų atjauninti pasaulį, grąžinti jam dvasingumą, sielą, religinę mintį; jis turėtų atverti sučiauptas lūpas maldai ir giesmei, teikti džiaugsmo ir vesti prie pavyzdingo krikščioniško gyvenimo". (pal. "New Covenant", 1975 m. liepos mėn., 25 pusl.).

Kaip šis sąjūdis vystysis ateityje, tuo tarpu sunku pramatyti, bet turint prieš akis jo nužengtą kelią per paskutinį dešimtmetį, galima iš jo laukti didelių dalykų.

DRAUGE ATSIGAIVINANT PRIE KRIKŠČIONYBĖS VERSMIŲ

Šiais metais šaltą Palmių sekmadienio savaitgalį praleidau viename vasarnamyje paežerėje, keliasdešimt mylių nuo Clevelando, su keliais studentais Clevelando ateitininkų draugovės suruoštame priešvelykiniame susitelkime. Laisvo stiliaus pasikalbėjimuose palietėme daug rūpimų klausimų apie mus pačius, mūsų ryšius su kitais, su Dievu, Kristumi, Bažnyčia ir ateitininkija. Šiame "Ateities" numeryje spausdiname ištrauką iš to savaitgalio paskutinio pokalbio, kuriame dažnai ataidi reikalas atsigaivinti dvasiškai panašiuose susitelkimuose prie krikščionybės versmių. Taip pat spausdiname tame susitelkime dalyvavusiųjų pasisakymus, kokias pasekmes jiems patiems šis susitelkimas yra palikęs.

Kęstutis Trimakas

"SĄJŪDŽIO IDĖJAS TEGALIME MES PATYS SAVYJE ATGAIVINTI"

Ištrauka iš susitelkimo savaitgalio paskutinio pokalbio.

TRIMAKAS: Evoliucija vis vyksta. Gyvybė niekad nenurimsta. Prasidėjusi, nepasitenkina būti tuo, kuo ji yra. Veržiasi būti kuo kitu, kažkuo tobulesniu... Ir žmogus... Ir jis nenurimsta. Fiziškai išsivystė. Protiniai pakilo. Ir moraliej pradžioj reiškėsi kovos už būvį dėsniai, bet ima vis labiau ryškėti reikalas palaikyti gyvybę ir dalintis su stokojančiais tuo, ką turi. Tačiau kaip lengva balansą vėl prarasti ir grįžti į urvinio žmogaus moralę. Ir dvasinėj srity — laiks nuo laiko atsiranda vienas kitas, įžvelgiąs kažką gilaus. Pasisėmęs negali nesidalinti su kitais tom įžvalgom... Iš jų kyla nauji sąjūdžiai. Žinoma, didžiausias toks sąjūdis krikščionybė, prasidėjusi su Kristumi, kurio įžvalgos siekė pačią gelmę: Dievas — Tėvas, Jis — Sūnus, žmonės, jo sekėjai, įsūnijami, sudievinami, besirišantys ir su Juo ir tarp savęs į Jo bendruomenę — Bažnyčią, Ateitininkija — tai vieneriopas krikščionybės pritaikymas lietuvių tautai jos atgimimo dienose. Ji iššaukė ir sutelkė daug idealistinio neramumo ir įkvėpė daug darbų.

MARIUS: Iš istorinės pusės — taip buvo. Bet dabar — ar nepraradom...? Labai sunku šiais laikais Amerikoj...

TRIMAKAS: Ateitininkija yra krikščionybė, pritaikyta lietuvių tautai, kur bebūtų — tėvynėj ar išeivijoj. Krikščionybė, kaip šaltinis, yra neišsemiamas. Todėl vargu ar galima kalbėti apie praradimą. Ne praradome, bet — greičiau — dar neatradome.

MARIUS: Tai gal nebeturima tikslo...

TRIMAKAS: Pagrindinis tikslas jau yra tas, kad esam žmonės, neramūs — ir einam į Dievą. Žinoma, konkretesnis tikslas matomas, kai stebim aplinkos sąlygas ir klausomės laiko balso. Kas gi aplinkoj? Didelis nudvasėjimas, moralinis nejautrumas...

ŽIVILĖ: Aš tikrai nežinau, ar žmonės mato, ar tikslas yra. Gal tai mūsų pačių kaltė.

TRIMAKAS: Kur mūsų siekiai krypsta, kur daugiausia mūsų pastangų? Ar kraunam turtus? Ar siekiam vis patogesnio gyvenimo? Žmogus gi turi žengti aukščiau dvasinėj ir moralinėj plotmėj; jei težiūrim medžiaginių gėrybių, labai apsiribojam.

ŽIVILĖ: Dabar nesirūpinama tiek krikščionybe ar Kristumi, Dievu, kiek lietuvybe. Daugiau keliamas lietuvybės išlaikymas.

TRIMAKAS: Tikrai, kai kas temato ar tekalba apie lietuvybę. Ir čia gali kas atsiriboti nuo viso kito. Bet ir pati lietuvybė ne visiems tą patį reiškia. Pavyzdžiui, man įstrigo vyskupo Antano Deksnio invokacija, pasakyta Pasaulio Lietuvių Jaunimo III Kongreso uždaryme (žr. "Ateity", 4 nr., 146 psl.), kurioje matyti, kad tautos reikalai jam reiškia krikščioniškos lietuvių tautos reikalai, ar jis tai specialiu žodžiu išreiškia, ar ne. Manau, kad visiems krikščionims tautiečiams, taigi ir ateitininkams, tą patį turėtų reikšti. Negalim neatkreipti dėmesio ir į pavergtą tėvynę. Lietuvoj dedant dideles pastangas tautiniam išsivadavimui, pastebimi dar didesni dvasiniai polinkiai. Būtų didelis nejautrumas tų visų pastangų nepastebėti, ignoruoti ir neparemti.

ŽIVILĖ: Iš tokios veiklos, kokia pas mus yra, aš tikrai nejaučiu, kas ateitininkas yra ir ko ateitininkai turėtų siekti.

TRIMAKAS: Tik žmonėse idėjos gali būti gyvos ir veiklios. Išėjusios iš žmonių, jos užšaldomos — pavyzdžiui, laikraščiuose, knygose, net kalbamuose žodžiuose. Jos vėl atgimsta, sušyla tik žmonių pasisavintos. Sąjūdžio idėjas tegalime mes patys savyje atgaivinti. Mums patiems reikia su jomis susidurti — ir vienam svarstant, ir susirinkimuose kartu, na... o jūsų pačių pajustas reikalas ir patirtis šiame savaitgalyje — ar nėra geriausias įrodymas, kad būtina laiks nuo laiko kasmet atsigaivinti tokiu ar panašiu susitelkimu, kaip kad mes dabar turime?...

"SU STIPRESNIU PASIRYŽIMU KRIKŠČIONIŠKIAU GYVENTI..."

Susitelkime dalyvavusių studentų pasisakymai

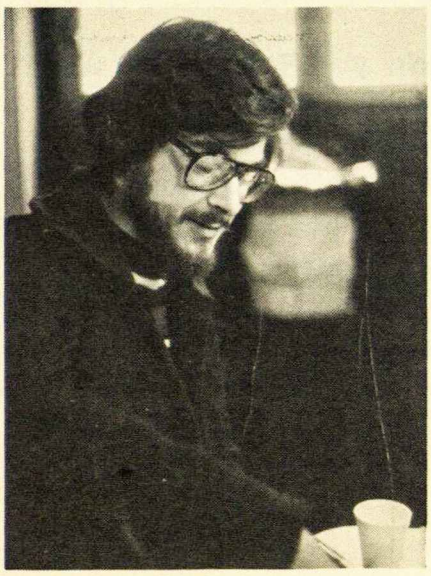

Atnešė ramybės.

Daugiau pasitikėjimo Dievu, savimi; gyvenimas išeis, kaip turėtų.

Keletas naujų minčių.

Proga psichiškai pasveikti, pasitraukiant nuo kasdienybės, įtampos ir skubos, prisiartinant prie tylos.

Labiausiai — tikėjimas, pasitikėjimas ir ramybė (tokia eile).

Vytas Kliorys

Per šį savaitgalį neišsprendžiau gyvenimo problemų — negrįšiu į namus be rūpesčių ar kasdieniškų vargų. Bet grįšiu rami ir su stipresniu pasiryžimu kaip nors savo gyvenimą krikščioniškiau tvarkyti. Nežinia, kiek ilgai ištesėsiu. Nežinia net, ar pasiseks, bet vis vien nuoširdžiai mėginsiu.

Kažkaip šis savaitgalis sudarė retą progą be jokių išsiblaškymų grynai paaukoti laiką pamąstyt ir pažvelgti iš atokiau, kur mano gyvenimas ėjo, eina ir kokia kryptimi ņorėčiau, kad eitų. Grįžtu į namus optimistiškai nusiteikus, atsinaujinus.

Živilė Kliorytė

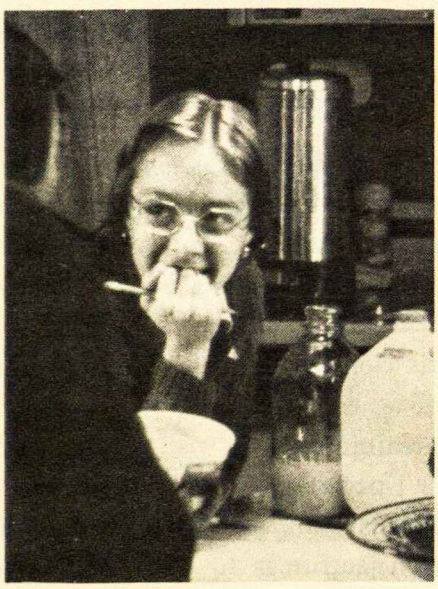

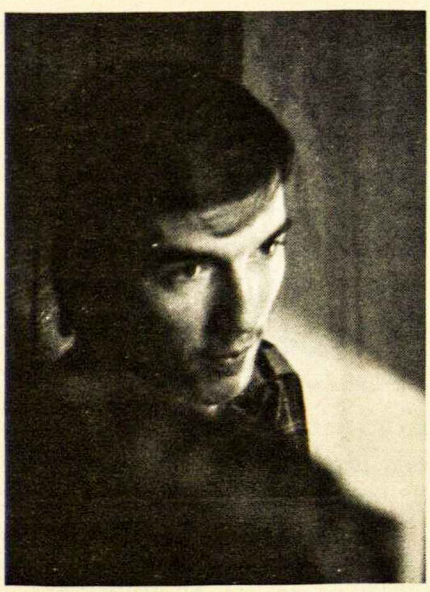

Tikrai teko daugiau pagalvoti apie klausimus, liečiančius Bažnyčią, mano gyvenimą, ateitininkus... Be galo daug padėjo pasikalbėti su nusimanančiu, kuris galėjo atskleisti truputį daugiau šviesos, žiūrint į kasdieninius klausimus, kurie dažnai man kyla.

Jaučiu, kad prisiartinau ir prie kitų draugovės narių, klausydamas jųjų klausimų, problemų ir matydamas, kad nedaug jie skiriasi nuo mano neaiškumų.

Liečiant ateitininkus, matau savyje norą rast ar tikrai pažint jų tikslą. Jūsų pasiūlymai buvo priimti, ir bandysiu juos ir įvykdyti.

Ta visa šeimyniška atmosfera tikrai padėjo man surimtėt ir pajust svarbumą kitų žmonių mano gyvenime.

Dėkoju draugams, dėkoju Jums, dėkoju Dievui!

Marius Laniauskas

Ateitininkų gyvenime yra įprasta susiburti jaunučiams, moksleiviams, studentams, sendraugiams ar visiems kartu įvairiomis progomis. Mes, Clevelando studentai ateitininkai, jautėm reikalą sueiti mažesnėn, šeimyniškesnėn grupėn mokslo metų vidury. Norėjom sustoti, susikaupti ir pamąstyti.

Iš pradžių nežinojau, ko tikėtis iš šio savaitgalio. Kai rekolekcijas pradėjom, po truputį mano viltys išsipildė. Aš jaučiausi ypač laiminga šiame draugų būry. Gera buvo išgirsti kitų mintis ir rūpesčius ir dalintis Dievo duotomis dienomis gražioj aplinkoj.

Nijolė Lenkauskaitė

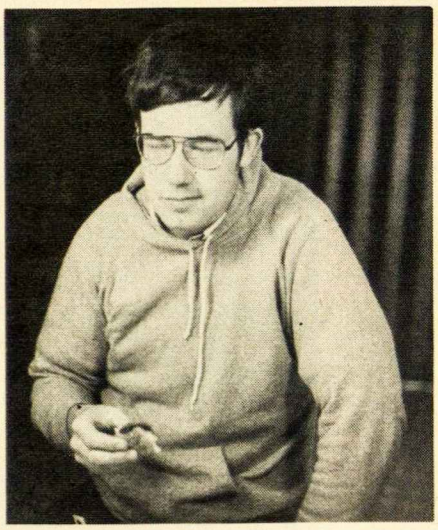

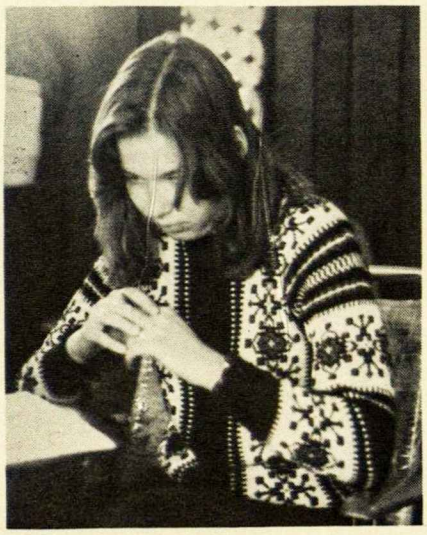

Šis susikaupimo savaitgalis man buvo labai įdomus, nes aš nebuvau dalyvavęs bet kokios rūšies susitelkime jau maždaug 8 metus. Šį savaitgalį turėjau progą išgirsti ir patirti kitų žmonių mintis apie ateitininkus ir Katalikų Bažnyčią. Man tai buvo naudinga, nes daugumas mano draugų, su kuriais kasdien bendrauju, išreiškia antikatalikiškas pažiūras. Šį savaitgalį turėjau progą patikrinti, kokios yra mano paties tikros mintys. Dėl to esu labai dėkingas.

Remigijus Damušis

Aš pats atvykau į rekolekcijas dėl smalsumo. Ir aš norėjau daugiau sužinot apie ateitininkus ir jų veiklą.

Šis savaitgalis man buvo įspūdingiausias. Ypač įspūdingos buvo šeštadienio Mišios. Šių Mišių paprastumas ir atmosfera įvykdė man artimesnį su Dievu susitikimą. Paprastose sekmadienio Mišiose būdavo kartojama tas pat diena iš dienos. Todėl, mano nuomone, Mišios daugiausia taip labai komercialinės pasidarė.

Raimundas Bankaitis

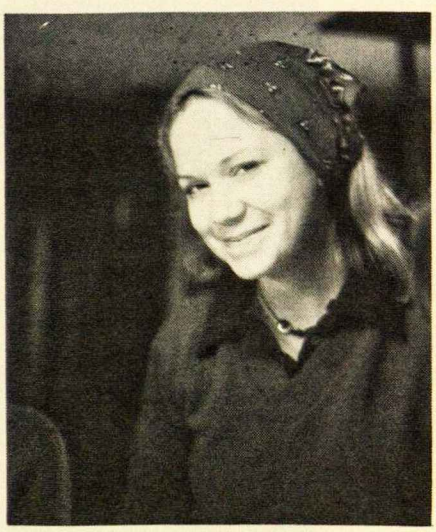

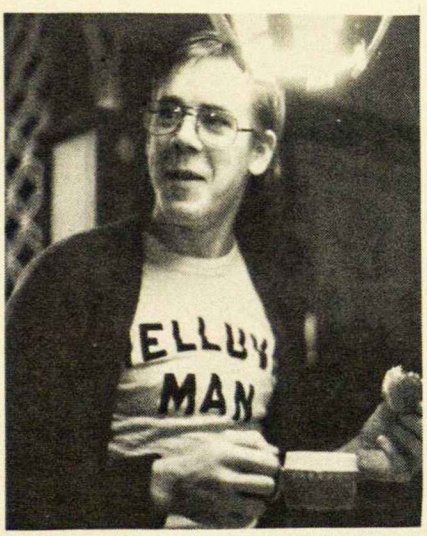

Atsiekiau tokią gilią ramybę savyje. Nebijau ateities, nes tikiu, kad turiu gerą Draugą. Klausimų daug turiu, bet turiu ir vilties, kad bus ir atsakymai.

Šiuo metu jaučiu, kad išpildžiau tai, kas mano dvasinei pažangai buvo naudinga. Nuoširdus ačiū dėl to laiko.

Loreta Nykštėnaitė

atžalos

Ši Atžalų skyriaus medžiaga paimta iš jaunučių stovyklos Dainavoje laikraštėlio "Gintarinė jaunystė".

ILGIAUSIŲ METŲ, AMERIKA!

Ši Jaunučių stovykla prasidėjo liepos 4-tąją, per patį Amerikos 200 metų gimtadienį! Vakare, tą ypatingą progą švęsdami, stovyklautojai galėjo pasidžiaugti prie ramaus Spyglio ežero spalvingom, sprogstančiom raketom, kurias aukštai į orą šaudė energingi vadovai.

Jauniems stovyklautojams Amerikos "Bicentennial" reiškia:

... kad Amerika 200-tus metų laisva.

Eglė Baltrušaitytė

... kad šis yra labai svarbus įvykis. Aš manau, kad gyvenu labai svarbiame laikotarpyje, nes prieš 200-tus metų Amerika gimė. Prieš 200-tus metų gyveno daug žymių žmonių, kurie veikė, kad Amerika būtų laisva. Aš džiaugiuos, kad aš šiuo laikotarpiu gyvenu.

Darius Polikaitis

... kad aš džiaugiuosi žinodamas, jog gyvenu tais metais, kai mano gimtinė laisva jau du šimtus metų. Aš galėsiu savo vaikams pasakyti, kad aš gyvenu tame laikotarpyje.

Laima Šulaitytė

... kad yra daug televizijos programų apie Amerikos istoriją.

Rimas Šiūlys

... kad mūsų šalis labai stipri.

Linas Sviderskas

... kad Amerika gimė prieš 200-tus metų. Įvairiuose miestuose yra įdomių įvykių, kaip paradų ir sprogstančių raketų. Kai kur senųjų emigrantų namai yra apžiūrimi. Aš esu laiminga šiame laikotarpyje.

Vita Kazlauskaitė

SAVA KŪRYBA

Judrių stovyklautojų vaizduotės lakios! Štai kaip jie surišo žodžius **GĖLĖS, SAULĖ, VANDUO IR SAPNUOTI** savo pasaką.

IŠ LAPĖS GYVENIMO — Vinco Staniškio

Buvo vasara. Saulė, kuri švietė pro medžių šakas, pažadino lapę iš miego. Ji buvo alkana ir ištroškus. Tuoj pat ji iškeliavo ieškoti valgio sau ir savo lapiukams. Gėlės žydėjo, saulė švietė. Buvo taip gražu ir smagu, kad lapai atrodė, lyg ji sapnuotų. Kai lapė grįžo į uolą su maistu, lapiukai jau jos laukė.

LAPĖS SAPNAS — Vilijos Banionytės

Vieną dieną lapė atsigulė ant gėlių. Saulė labai kaitino tą dieną, tai tuoj pat užsnūdo. Lapė sapnavo, kad ji atsisėdo ant gėlių, o gėlėse bitė medaus ieškojo. Lapė nežinojo, ant ko ji atsigulė, kol bitė jai neįgėlė. Lapė nušoko nuo gėlių ir įšoko į vandenį. Staiga lapė atsikėlė ir žiūri, kad ji vandeny stovi. Lapė palietė vietą, kur sapne bitė ją įgėlė. Nieko nebuvo. Lapė išlipo iš vandens ir sau nuėjo.

GYČIO SAPNAS – Danutės Petrusevičiūtės

Kartą gyveno berniukas, ir jo vardas buvo Gytis. Gytis buvo geras, linksmas berniukas ir klausė tėvelių. Vieną naktį, kai mama tik ką buvo pas Gytį labanakt pasakyti, jis jau sapnavo: Gytis važiavo dviračiu ir įkrito į gilią duobę. Krito, krito ir krito, giliau ir dar giliau. Po kiek laiko jis atsirado duobės dugne, kur sutiko lapę. Lapė pasakė, kad jis yra Lietuvoje. Gytis baisiai nustebo, kad jis taip greitai atsirado Lietuvoje. Tada lapė jį tik paėmė už rankos. Jie apėjo pievas, kur gėlės žydėjo, jūrų krantus, kur vanduo liūliavo, ir visas garsiąsias Lietuvos pilis. Gytis ir lapė tapo labai gerais draugais. Bet kai tik saulė pradėjo leistis, lapė Gytį nuvedė į tą vietą, iš kur jis atėjo. Lapė jam pasakė sudiev ir davė jam gintaro gabaliuką ir lietuvišką knygutę. Gytis gintarą įsidėjo į kišenę, o knygutę laikė rankoje. Tuoj pradėjo lipti aukštyn. Kai išlindo iš skylės, rado savo dviratį ir nuvažiavo namo. Bet vėl krito, tik šį kartą pabudo ir pradėjo svajoti apie Lietuvą, lapę ir gražias dovanėles.

KOMENDANTO PAREIGAS PERĖMUS...

Komendanto pareigos nelengvos; nuo pirmų gaidžių iki gilios nakties jie, kaip gerasis tėvas, prižiūri, kad ne tik visa programa sklandžiai vyktų, bet ir kad visi stovyklautojai galėtų smagiai praleisti šias dvi savaites. Tačiau kai kurie stovyklautojai mano, kad jeigu jie perimtų komendanto pareigas, jie kai ką tuoj pat pakeistų.

"Jeigu aš būčiau komendantas"...

... mankštos iš ryto nebūtų, kad galėtumėm daug ilgiau pamiegoti.

Paulius Sidrys

... žaistume kvadratą ilgiau, turėtume daugiau laisvalaikio ir ilgiau žygiuotumėm.

Aras Kriaučiūnas

... būtų daugiau šokių, daugiau mankštos, daugiau sporto ir daugiau maudymosi.

Tomas Strolia

... būtų daugiau šokių, laužų ir kitų įdomių užsiėmimų, kuriuose visi galėtų susipažinti su kitais, maistą truputį paskaninčiau. Aš labai daug ko nepakeisčiau, nes man patinka Dainava tokia, kaip ji yra.

Rūta Kulytė

... turėtume daugiau sporto ir dainavimo.

Darius Polikaitis

... pastatyčiau geresnius barakus.

Raimundas Bagdonas

... leisčiau visiems eit gult 1:00 v. ryto.

Edvardas Kuliavas

... padaryčiau ilgesnes dienas.

Julius Palūnas

... visi žuvautų, kada nori.

Raimundas Bagdonas

... leisčiau stovyklautojams naktį kalbėti

Vilija Ramūnaitė

... būtų daugiau laisvalaikio, sporto, mažiau miego, bet iš tikrųjų vaikai negali turėti visko, ko jie nori.

Rimas Kučėnas

... tie, kurie turėtų daugiausia taškų stovyklaujant, leisčiau Taifūnui, nuvežti juos į "Dairy Queen".

Rūta Musonytė

... leisčiau vaikam kalbėti angliškai.

Lina Palubinskaitė

... turėtumėm šokius kiekvieną vakarą ir maudymąsi visą dieną.

Audrė Puškoriūtė

... turėtume pyragaičių naktipiečiams ir pastatyčiau didesnius kambarius.

Rimas Siūlys

... aš pagražinčiau rajoną.

Linas Sviderskas

... naują dūdelę nusipirkčiau.

Linas Vyšnionis

... jeigu aš būčiau "mielas komendantas", tai aš norėčiau, kad visi stovyklautojai kalbėtų lietuviškai. Aš norėčiau, kad vadovai nebūtų tokie griežti ir kad maistas būtų labai skanus. Mielas Komendante, prašau sutvarkyti šitą stovyklą, nes man ir mano draugėm labai patinka čia atvažiuoti, bet dabar visi važiuos į mano stovyklą, kadangi ji bus geresnė.

Laima Šulaitytė

DRAUGYSTĖ

Stovyklos metu susikuria gražiausios draugystės. Vienos laikinos, kitos "amžinos". Vieną iš pagrindinių priežasčių, kodėl jaunimas mėgsta Dainavon atvažiuoti, yra toji, kad galėtų susitikti su savo mielais, senais draugais. Bet užklausti "kas gi yra tas tikrasis, ištikimasis draugas", atsakė šitaip:

... tas, kuriuo gali pasitikėt ir kuris tavęs neišduoda.

Rita Kazlauskaitė

... mano paukštis.

Irena Mickutė

... tas, kuris man nemeluoja.

Asta Puškoriūtė

... Kalėdų Senis, nes jis duoda man daug dovanų.

Tomas Kizlaitis

... žmogus, kuris žino, kada juoktis ir kada verkti su tavim.

Laima Šulaitytė

... tas, kuriam patinka man padėti.

Edis Čepulis

... tas, kurs paduoda tau pagalvę per mušytynes su pagalvėmis.

Paulius Sidrys

TIKRASIS DŽIAUGSMAS

Šias dvi savaites saulėta Dainava kupina garsaus klegesio. Stovyklautojai džiaugiasi giedru oru bei pakilia, šelmiškumo pilna nuotaika. Užklausti, kaip vyresnieji stovyklautojai išgyvena tą tikrąjį džiaugsmą, šitaip atsakė:

... kai esu su savo draugais.

Asta Puškoriūtė

... kai aš viena vaikštau po mišką ir švelniai krenta lietus.

Laima Šulaitytė

... kada mūsų šeima važiuoja slidinėti.

Aleksandras Dirkis

... kai laimi 1,000,000 loterijoje.

Erikas Vasiliauskas

... susipažinti su nauja drauge.

Irena Mickutė

... kai pasibaigia pamokos.

Lina Palubinskaitė

... kai 10 svarų numeti nesistengiant.

Renata Kungytė

... čiuožinėjimas.

Rimas Rekašius

GAMTOS DRAUGAI

Tur būt, mūsų jaunieji stovyklautojai daugiausia džiaugiasi Dainavos gamta. Jie nuolat varlinėja, žuvauja, gaudo čerepokus, vabzdžius. Grįžę į didmiesčius, jie šių malonumų neturės, panašų džiaugsmą teras jie tiktai zoologijos soduose.

Jei galėčiau, iš zoologijos sodo parsiveščiau..

... vilką. Aš jį mankštinčiau, duočiau jam ėsti ir draugaučiau su juo.

Dutis Venclovas

... "red belly pirana", kad galėtų suvalgyt visus valgius, kurie man nepatinka.

Andrius Plienas

... žuvį, kad turėčiau draugystę, kai esu baseine.

Dana Petrusevičiūtė

... gražią kalbančią papūgą iš Afrikos. Ji turėtų spalvotas plunksnas ir galėtų labai protingai kalbėti.

Leta Vaitonytė

... "Panda" mešką, kad galėčiau su ja žaisti ir miegoti.

Renata Ješmantaitė

... beždžionę, kad ji galėtų sėdėti ant mano nugaros.

Audra Venclovaitė

... "King Kong", nes tada galėčiau vogti bankus.

Aldas Kriaučiūnas

... gyvatę ir visus išgąsdinčiau.

Linas Udrys

... beždžionę ir su ja į medžius lipčiau.

Vida Duobaitė

... kiškį, nes man nepatinka morkos.

Paulius Bagdonas

... tigrą, nes jie labai gražūs (ir man patinka katės).

Rūta Nakaitė

... liūtą, kad namus prižiūrėtų.

Nata Zarankaitė

... dramblį, kad mane nupraustų.

Audrius Polikaitis

---

laiškai

NORS KŪNAS MIRĘS, JO DVASIA VEIKIA

Didysis Prano Dovydaičio paminklas, toks įspūdis palieka perskaičius Dr. J. Girniaus knygą apie Praną Dovydaitį. Stebiuosi kaip kruopščiai, kiek daug ir kokios autentiškos medžiagos surinkta apie šį didįjį lietuvį.

Kiekviename P. Dovydaičio biografijos skyriuje apžvelgiami vis kiti to didžiojo lietuvio darbo plotai, paties darbo sąlygos, politinė ir kultūrinė bei socialinė to meto padėtis Lietuvoje.

Nepaprastai įdomu ir vertinga, kad J. Girnius nukalė šią Dovydaičio paminklinę skulptūrą, naturalią — žmogišką. Jis pristatytas mums toks, koks jis buvo su geromis ir, galima sakyti, žmogiškomis ypatybėmis (silpnybėmis).

O Prano Dovydaičio būta ne eilinio žmogaus. Nepaprasto vado, kurio kūnui ir mirus, dvasia veikia į mus gėriui.

Skaitant, veikalas žadina mus iš naujo ryžtui, geriems, kilniems darbams. Kiekvienam lietuviui, ne tik ateitininkui, ir ypač jaunimui verta perskaityti šį veikalą apie P. Dovydaitį.

Bronius Krokys

PIRMARŪŠIAI EILĖRAŠČIAI

"Ateitis" Nr. 5 — naujo numerio puslapiai pradedami Vlado Šlaito poezija. Kai jaunimo tarpe yra nemažai bandančių rašyti poeziją ir jos apsčiai parodoma pačios "Ateities" puslapiuose, labai gerai daro redakcija, kad retkarčiais spausdina ir vyresniosios mūsų poetų kartos visai naujų eilėraščių, ypač kai tie eilėraščiai būna pirmarūšiai, aukšto lygio, geri klasikinės poezijos ir lietuvių kalbos išraiškinio grožio pavyzdžiai pačioms jauniausioms plunksnoms. Šį kartą tokiu geru pavyzdžiu yra trys Vlado Šlaito eilėraščiai.

"Draugas" liepos 31 d.

SĄŽININGAS KORESPONDENTAS

Atsiprašau už mano blogą rašyseną, bet mano pirštas buvo sužeistas ir negaliu taip gerai rašyti. Vėl atsiprašau ir ačiū, kad skaitysite.

Laimis Andrulis

ATSIŲSTA PAMINĖTI

Leonardas Andriekus. UŽ VASAROS VARTU. Eilėraščių rinkinys, suskirstytas į tris dalis: Ant septynių krantų, Su rudenio paukščiais ir Nakties našta. Iliustravo Telesforas Valius. Išleido Pranciškonai. New Yorkas, 1976. 79 psl.

Vyt. Alantas. ROMAS KALANTA. Gyvieji deglai Nemuno slėnyje. Autoriaus surinkta medžiaga apie Romos Kalantos susideginimą Kaune ir jo iššauktus atbalsius Lietuvoj, išeivijoj, atgarsius spaudoj, demonstracijas. Gale keletas eilėraščių. Knyga iliustruojama dailininkų sukurtų paveikslų nuotraukomis. Išleido Vilties Draugijos leidykla 1976 m. Viršelis dail. S. Smalinskienės. 114 psl.

RESPECT MY RIGHTS. An appeal of Antanas Terleckas to J. V. Andropov, Chief of the Soviet Police (KGB). Prepared by the Lithuanian World Community, June 14, 1976. With an introduction.

"Draugo" platinamų knygų KATALOGAS. 1976 m. Sąrašas suskirstytas į religinę literatūrą, istoriją, filosofiją, biografijas, romanus, noveles bei apysakas, poeziją, scenos veikalus, jaunimo literatūrą, vadovėlius bei žodynus, gaidas bei dainorėlius, plokšteles, knygas kitomis kalbomis, ir kt. Kitas sąrašas yra pagal autorius. 148 psl.

Dalia Kučėnienė

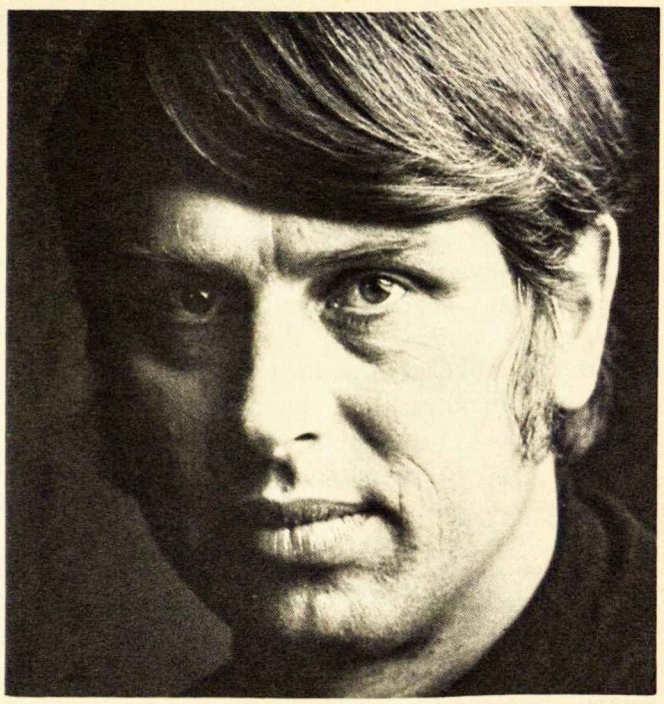

Darius Lapinskas

"Ateities" žurnalo 65 m. sukakčiai paminėti rengiamame "Ateities" vakare bus atlikta Dariaus Lapinsko "Vargdienių mišių" premjera; solo — Dalia Kučėnienė. Darius Lapinskas yra lietuviams gerai žinomas kaip kompozitorius. Įgavęs ryškesnį stilių savo operose "Lokys" ir "Maras", jis yra sukūręs visą eilę muzikinių veikalų. Šį kartą Darius Lapinskas pasirodo su originaliu veikalu, liečiančiu žmogaus-kūrėjo santykio tematiką. Dalia Kučėnienė yra viena iškiliųjų lietuvių moterų solisčių. Ypač pasižymi Dariaus Lapinsko veikalų išpildymu. Jos dažni koncertai yra ją nunešę net iki pasaulio pakraščio — Argentinos. Malonu pažymėti, kad Dalia yra buvusi "Ateities" redakcijos kolektyvo narė.

---

veikla

MOKSLEIVIŲ STOVYKLA DAINAVA

Šie moksleivių ateitininkų stovyklos Dainavoje aprašymai paimti iš stovyklos laikraštėlio "Burbuliukai".

Sekmadienis

Pirmą stovyklos dieną prasidėjo lėtai ir šiltai. Visi žmonės sau po truputį suvažiavo, ir stovykla pildėsi. Gaila, bet antrą valandą atvažiavo autobusas iš Chicagos, kuris atvežė visą būrį šaukiančio jaunimo ir suardė tą gražią tylą. Tada įvyko stovyklos atidarymas ir susipažinimas su vadovais. Skaniai pavalgėm pirmą vakarienę ir nuėjom į Baltų Rūmų salę pažaisti įprastus susipažinimo vakaro žaidimus. Nuėjom gulti, bet vadovai turėjo truputį bėdų, nes mes dar norėjom pasikalbėti su seniai nematytais draugais. Miegas dar nelindo į akis. Pagaliau užmigom, sapnuodami apie sekančią stovyklos dieną.

Pirmadienis

Pirma pilna diena, pirmadienis, greitai atėjo ir praėjo. Saulė tą dieną nepasirodė, bet nuotaika visų vis tiek gera. Niekas nesimaudė, bet visi žaidė tinklinį ir kitus žaidimus.

Vėliau tą dieną nuėjome į kitą ežero pusę, kur buvo laužas. Kunigas Patlaba užkūrė laužą, bent jis bandė. Pagaliau laužas pradėjo linksmai liepsnoti. Tą vakarą matėm visų vaidinimus ir net turėjom rėkimo konkursą. Laimėjo Andrius Kazlauskas ir Vida Maciukevičiūtė.

Antradienis

Antradienis buvo ilga, graži diena. Atsikėlę, pasimankštinę ir išalkę nuėjom į Baltuosius Rūmus išklausyti šv. Mišių. Kun. Patlaba mums pakalbėjo apie kankinius ir jų kovas už jų teises. Tada visi nukeliavo į valgyklą ir pavalgėm gardžius pusryčius. Po pusryčių nuėjom į salę, padainavome ir pasilikome salėje, diskutavome įvairius ateitininkams rūpimus klausimus. Buvo keletas gerų klausimų, į kuriuos visi įdomiai atsakė.

Po vakarienės visi ruošėmės talentų vakarui. Talentai šioj stovykloj nemaži, ir tie, kurie

pasirodė per talentų vakarą, tikrai buvo drąsūs. Užbaigėme vakarą šokiais. Neužmiršom ir pasimelsti.

Trečiadienis

Ketvirta stovyklos diena prasidėjo mankšta. Vėliavą pakėlę, stovyklautojai bėgo pusryčių. Pavalgę visi susirinkom į darbo būrelius atlikti savo paskirtus darbelius. Dienotvarkėje buvo paskelbta, kad turės būti Dr. Vytauto Vyganto paskaita. Prelegentas dar nebuvo atskridęs iki paskaitai paskirto laiko, tai stovyklautojai dainavo, iki atvyko paskaitininkas.

Dr. Vyganto paskaita: "Ar mes veikiam aplinką, ar ji mus veikia". Prelegentas iškėlė daug minčių, pvz., vienas žmogus nėra aplinka, bet dalis aplinkos, ir mes galime save pakeisti.

Po paskaitos buvo pietūs ir laisvalaikis. Po laisvalaikio visi ėjo maudytis. Grįžom pavakariams, po kurių nuėjome į savo užsiėmimų būrelius. Pavalgę vakarienę ir nuleidę vėliavas, visi nuėjo ruoštis karnavalui. Karnavalas gerai pasisekė, visi prisižaidė ir ėjo poilsiauti.

Ketvirtadienis

Atsikėlėme visi ir matėme, kad lauke visur buvo prilyta. Visą dieną nenustojo lyti.

Pavalgę pusryčius, apsitvarkėme ir išėjome į ponios Gražulienės iš Detroito paskaitą. Jos tema buvo: "Kam mane Dievas siuntė į šį gyvenimą".

Tą dieną negalėjome maudytis, bet stovyklautojų nuotaika buvo gera. Visi dainavo ir mokėsi šokti įvairius šokius, vadovui padedant.

Nelikom be vakarienės. Vakarinė programa — Susikaupimo Vakaras. Dalyvavome šv. Mišiose, giedojom ir skaitėm. Visi turėjo gerą progą susikaupti savo širdyse.

Galėjome visi eiti išpažinties. Baigėme vėlai ir visi tykiai išėjome į miegamąsias patalpas.

Penktadienis

Penktadienį atsikėlėme ir sutikome linksmai šviečiančią saulę. Rytą buvo Gabijos Juozapavičiūtės paskaita, kurios tema: "Ar aplinka mus paveikia, ar mes patys save veikiam". Ji mums papasakojo apie vieną jaunuolį, Antaną, su kuriuo ji dirba. Mes diskutavome jo problemas ir bandėm nuspręsti, kas iš jo aplinkos jį paveikė daryti, ką jis darė.

Vakare žiūrėjome video-filmą, kurį padarė p. Boguta. Vienas filmas buvo iš Pennsylvanijos lietuvių gyvenimo, o kitas susuktas Dainavoje, ir mes galėjome save patys matyti.

Po to mes žaidėme naktinius žaidimus, kol buvo laikas eiti miegoti ir pasilsėti. Penktadienis buvo labai prasminga diena!

Šeštadienis

Šeštadienis buvo labai gražus. Rytą išvažiavo daugumas vadovų į Elenutės Razgaitytės vestuves. Vienintelis berniukų vadovas, kuris pasiliko stovykloje, buvo Jonas Dunčia. Aštunto kambario nariai buvo paskirti padėjėjais vadovais. Vakare įvyko kaukių balius. Vienas iš kitos planetos laimėjo pirmą vietą, septyni nykštukai — antrą, Dainavos astronautas — trečią, o du labai jauni stovyklautojai, kurie ieškojo lovos, laimėjo ketvirtą vietą. Po to sekė šokiai, per kuriuos visi linksminosi.

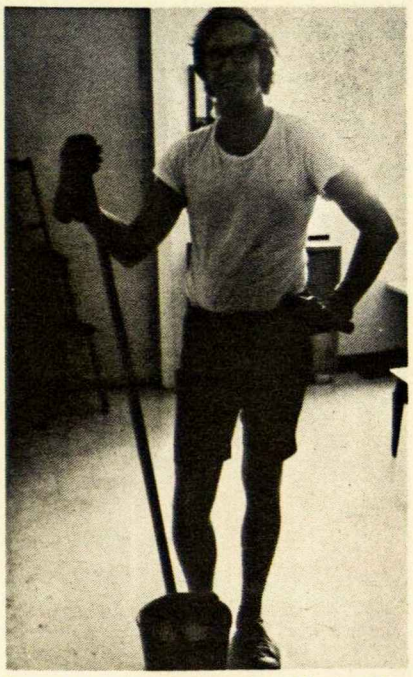

Berniukų vadovas Saulius Girnius pasiruošęs palaikyti švarą.

JAUNUČIŲ STOVYKLA

Dainava

Čia pateikiamas Dainavos jaunučių ateitininkų stovyklos dienynas paimtas iš stovyklos laikraštėlio "Gintarinė jaunystė". Nuotraukos Vitos Musonytės.

STOVYKLOS DIENYNAS

Stovykloje daug brazdėjimo, judėjimo, kūrimo. Kiekviena

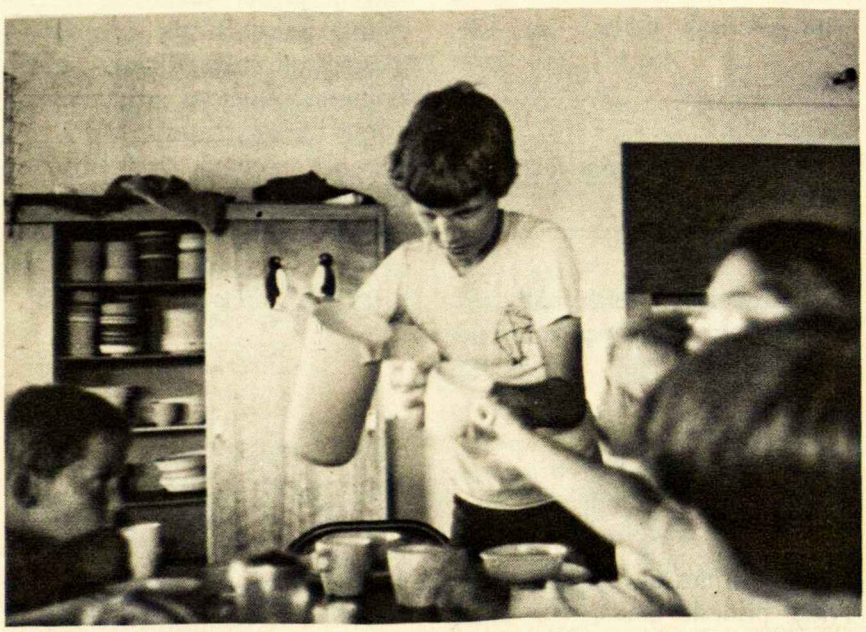

Paulius Gražulis pilsto gaivinantį gėrimą.

dieną kupina įspūdžių, kurie palieka vaizdžiais prisiminimais, kai stovyklautojai grįžta į savo namus.

Tad kiekvienos dienos įvykiai buvo kruopščiai stovyklautojų užrekorduoti.

SEKMADIENIS

Mes pradėjom pirmą dieną stovyklos, nuleisdami vėliavas. Po to ėjom valgyt skanios vakarienės. Vakarinė programa buvo "Susipažinimo Vakaras". Buvo labai smagu. Mes žaidėm du žaidimus — pabėgėlis ir trečias bėga. Tada šokom. Po naktipiečių tuoj pat ėjom miegoti.

Rūta Nakaitė

PIRMADIENIS

Šiandien buvo labai smagu. Buvo mūsų pirma diena. Per literatūros pamoką mes žaidėm "telefoną". Per meną mes piešėm. Mūsų tema buvo "vasara". Gamtos pamokoj mes klausėmės vadovo ir stebėjom aplinką. Šokių metu išmokom "Kalvelį". Vakare turėjom "Televizijos Vakarą". Man geriausiai patiko "The Gong Show", nes jie labai gerai vaidino.

Nata Zarankaitė

ANTRADIENIS

Šį vakarą turėjom laužą, bet ne bet kokį laužą, o Bicentennial laužą. Kadangi lijo, tai laužas buvo salėje. Visi būreliai turėjo vaidinti svarbesnius įvykius Amerikos istorijoj. Mūsų būrelis vaidino Betsy Ross ir vėliavos siuvimą. Kiti vaidino Jurgį Washingtoną ir Vyšnios medį, Boston Tea Party ir t. t. Tada smagiai padainavom ir ėjom miegoti.

Renata Ješmantaitė

TREČIADIENIS

Ketvirta stovyklos diena prasidėjo mankšta. Vėliavą pakėlę, stovyklautojai bėgo pusryčių. Po pusryčių visi skubėjo į darbo būrelius atlikti savo paskirtus darbelius. Vėliau buvo įvairios pamokos. Paskui buvo pietūs ir laisvalaikis. Po laisvalaikio visi ėjo maudytis. Grįžom pavakariams, po kurių toliau tęsėsi programa. Pavalgę vakarienę ir nuleidę vėliavą, visi nuėjo ruoštis "kartūnų" vakarui. Šis vakaras gerai pasisekė. Pamatėme stovyklautojų sumanumą, matydami paraduojant įvairiausiais kostiumais: kačių, pelių, šunų, meškų, nykštukų, karalaičių, ir daug kitų mėgiamiausių tipų iš amerikietiškų kartūnų. Baigėme anksti ir visi ėjom anksti miegoti.

Laima Šulaitytė

KETVIRTADIENIS

Rytą smagiai atsikėlėm. Greit pavalgėm ir susitvarkėm. Ponas Polikaitis mus paruošė 16-kos mylių žygiui. Jis pasakė, ką užsidėti ir ką pasiimti su savim. Greit viską sutvarkėm, sudėjom ir nuskubėjom prie Baltųjų Rūmų. Ten visi susigrupavom. Pirma išėjo mažiukai, paskiau didesni, paskiausiai didžiausieji.

Ėjom ir ėjom ir priėjom "gėrimo" stotį. Ten daug išgėrę, vėl ėjom. Ėjom ir ėjom ir pagaliau priėjom ežerą. Nuėję laukėme paskutinės grupės. Atėjo p. Polikaitis su vaikais, kurie nebegalėjo paeiti. Jie tuoj sukrito ant žemės. Kai kurie pasisupo ant supynių, kiti pabėgiojo, kol vadovai paruošė priešpiečius. Pasimaudėm ir vėl ėjom... Buvome labai pavargę. Ponas Strolia ir ponia Udrienė rinko pasidavusius ir vežė juos namo.

Kadangi visi buvome labai pavargę, vakarinėje programoje matėme komišką filmą.

Gaja Pemkutė

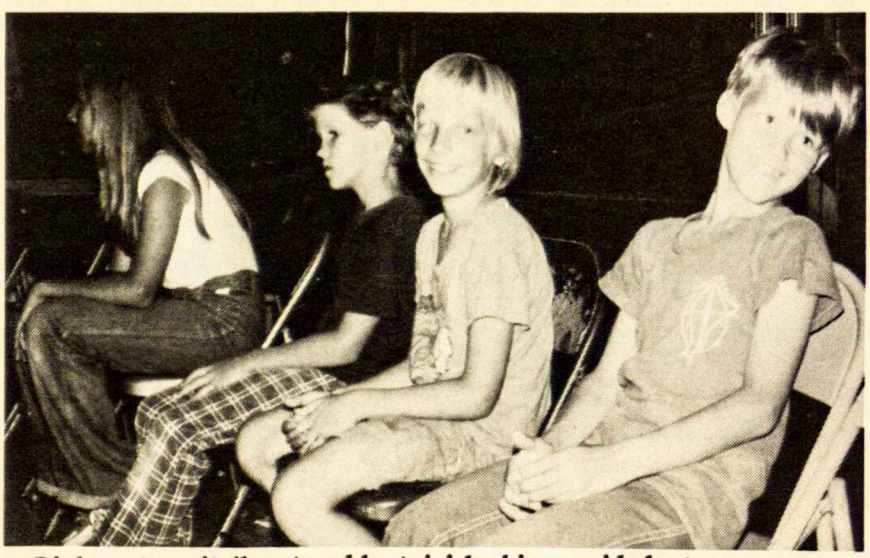

Linksmai nusiteikę stovyklautojai laukia prasidedant programos.

Stovyklos muzikantas Faustas Strolia linksmina vakarieniaujančius stovyklautojus.

PENKTADIENIS

Rytinė dalis šios dienos buvo tokia pat, kaip visų kitų dienų. Tačiau vakarinė programa buvo skirta talentų pasirodymams.

Visi į salę atėjo gražiai pasipuošę. Pirmas pasirodymas buvo Aido Kriaučiūno. Jis skambino pianinu "Pink Panther". Kiti, kurie pasirodė, buvo:

Linas Sviderskas — pianinu
Audrius Polikaitis — pianinu
Theodore Olsen — pianinu
Rimas Janušonis — pianinu
Viktutė Venclovaitė — pianinu
Darius Polikaitis — trimitu
Arnoldas Fernandez ir Tomas Kubilius — magika
Rima Polikaitytė — dainavimu
Daiva Žymantaitė — pianinu
Detroito Jaunučiai — Nykštukų chorelis: Linas Udrys, Vitas Rugienius, Andrius Gražulis, Karigaila Petrusevičius, Paulius Gražulis, Marius Gražulis ir Gytis Udrys.
Aras Kriaučiūnas — pianinu
Birutė Nakrošiūtė, Rita Neverauskaitė ir Taura Zarankaitė — dainavimu
Leta Vaitonytė — sava kūryba
Laima Šulaitytė — jumoru.

Programos gale vadovai ir vadovės mums padainavo. Visi pasirodymai buvo labai geri.

Renata Kungytė

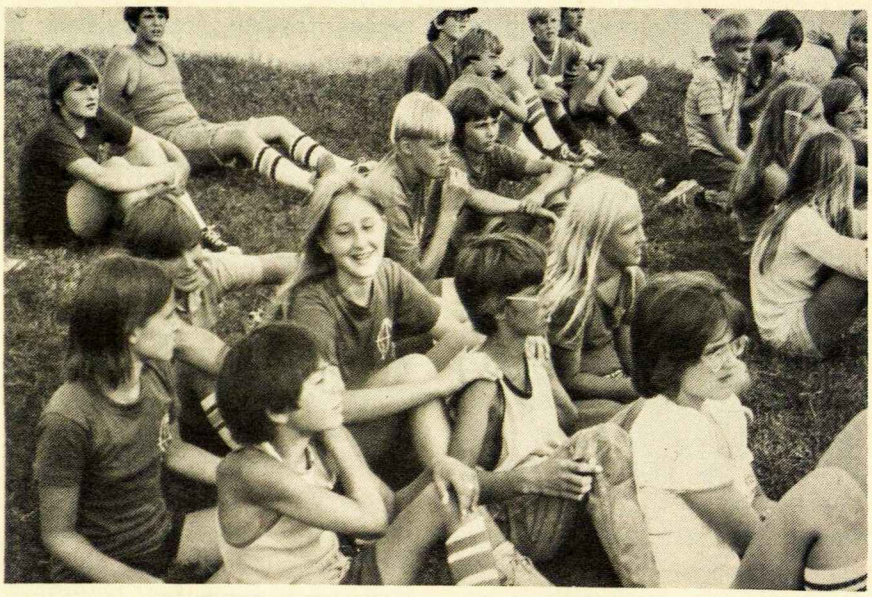

Sporto šventės žiūrovai.

ŠEŠTADIENIS

Atsikėlėme karštą šeštadienio rytą. Po mankštos apsirengėm ir nuėjom į vėliavos pakėlimą. Kaip paprastai, vėliavą pakeliant, Laima Šulaitytė pradėjo būrelio pranešimą: "Mielas Komendante, Vadovės, Vadovai ir mieli stovyklautojai..."

Pavalgę pusryčius, apsitvarkėme ir nuėjome į pamokas. Po pamokų pavalgėme pietus, ir buvo laisvalaikis. Pasimaudę, pavalgėm pavakarius, pasportavom, padainavom ir vėl nuėjome valgyti vakarienės. Vėliavą nuleidę, apsirengėme naktiniams žaidimams. Žaidėme "Scavanger Hunt". Visi buvome padalinti į tris grupes. Turėjome surasti gyvą tarakoną, gyvą vorą, klijų, sudžiūvusių klevo lapų, gauti Lionės Bradūnaitės lūpų antspaudą, Lino Rimkaus slaptąjį sakinį ir daug daugiau kitų dalykų. Laimėjusių grupė surinko 21 iš 24 galimų dalykų.

Po vakarinės maldos pavalgėm naktipiečius, pasakėme visiems labanaktis ir nukeliavome į sapnų karalystę...

Rita Kazlauskaitė

SEKMADIENIS

Šį vakarą mes turėjome pasakų vakarą. Salė buvo labai gražiai papuošta. Jūratė Krokytė pravedė vakarą. Pirma pasaka buvo pavadinta "Jūratė ir Kastytis", kurią Lionė Bradūnaitė ir Jūratė Raulinaitytė perskaitė mums. Jūratė Krokytė paskaitė "Aras". Tada vienas berniukų būrelis vaidino vaikišką pasaką "Dangus Griūva". Linas Rimkus paskaitė mums pasaką "Brisiaus Galas". Programai pasibaigus, mes gavom progą linksmai pasišokti.

Rūta Norkutė

PIRMADIENIS

Su šia diena prasidėjo mūsų antra stovyklos savaitė. Tą rytą saulutė linksmai švietė ir pabudino visus su šypsena. Visi tą dieną ruošėsi vakarinei progra-

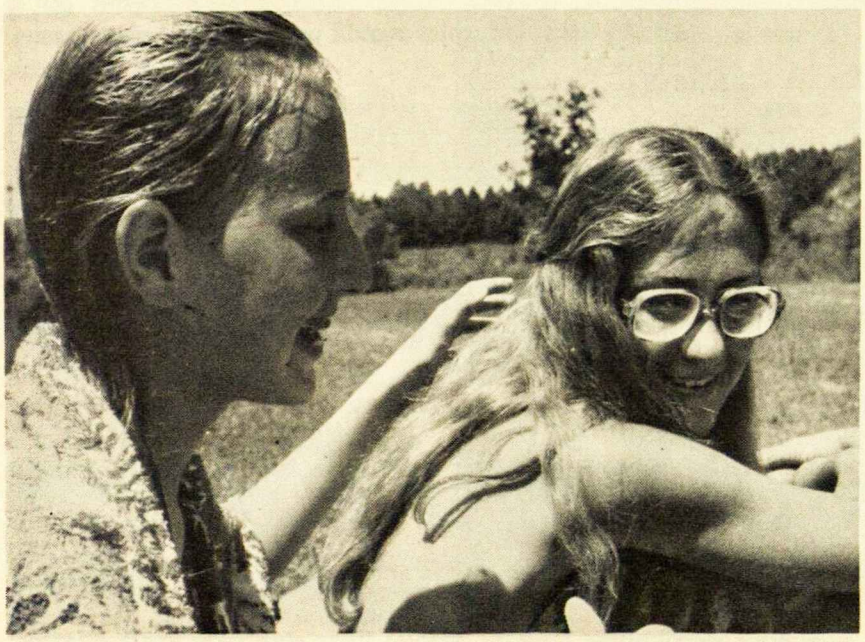

Prie pliažo: iš kairės — Rūta Musionytė ir Jūratė Raulinaitytė.

mai, kuri buvo karnavalas. Karnavalo metu visi turėjo progą pasilinksminti su visokiais žaidimais. Buvo sekantys žaidimai: kempinių mėtimas, vedybos ir kalėjimas. Karnavalas baigėsi su vadovų pasirodymu. Jie vaidino mums stovyklautojų tautinių šokių pamoką. Taip ir baigėsi mūsų diena.

Laima Šulaitytė

ANTRADIENIS

Šiltas vasaros rytas. Vadovės pradėjo dieną, mėgindamos pakelti visas, kad eitų į mankštą. Visos išsimankštinom ir nuskubėjom į vėliavų pakėlimą.

Kai vėliavos buvo pakeltos, ėjome valgyti pusryčių. Taip ir praėjo diena, kuri buvo, kaip visos kitos dienos.

Vakare buvo pirmas jaunučių laužas ir "Patarlių Vakaras". Mes dainavom, juokėmės ir vaidinom įvairias patarles. Buvo labai smagu.

Paskui naktipiečiai ir kelionė į sapnų kraštą.

Rūta Kulytė

TREČIADIENIS

Mes visi atsikėlėme ir pamatėme, kad dangus debesuotas. Galvojome, kad neįvyks sporto šventė.

Pavalgę pusryčius, pamatėme, kad debesys pranyks, saulė šiltai švietė. Visos grupės susirinko prie Baltųjų Rūmų. Pradėjome šventę įprastai. Ponas Strolia pradėjo šventę, bėgdamas nuo kalno su degančiu žibintu rankoj.

Pirmiausia pradėjome dieną žaisdami: tai buvo futbolas, tinklinis, kvadratas ir kt. Kiekvieną grupė žaidė šiuos žaidimus ir gerai pasirodė.

Jau buvo laikas valgyti pietus. O po pietų buvo plaukimo rungtynės. Kiti stovyklautojai irgi maudėsi.

Po pavakarių — lengva atletika. Buvo labai karšta, ir visi greit pavargo. Kai pasibaigė, jau buvo laikas vakarienės, ir visos grupės sėdėjo prie savo stalų.

Tada visi ėjo ruoštis vakarinei programai, kurioje kiekvie-

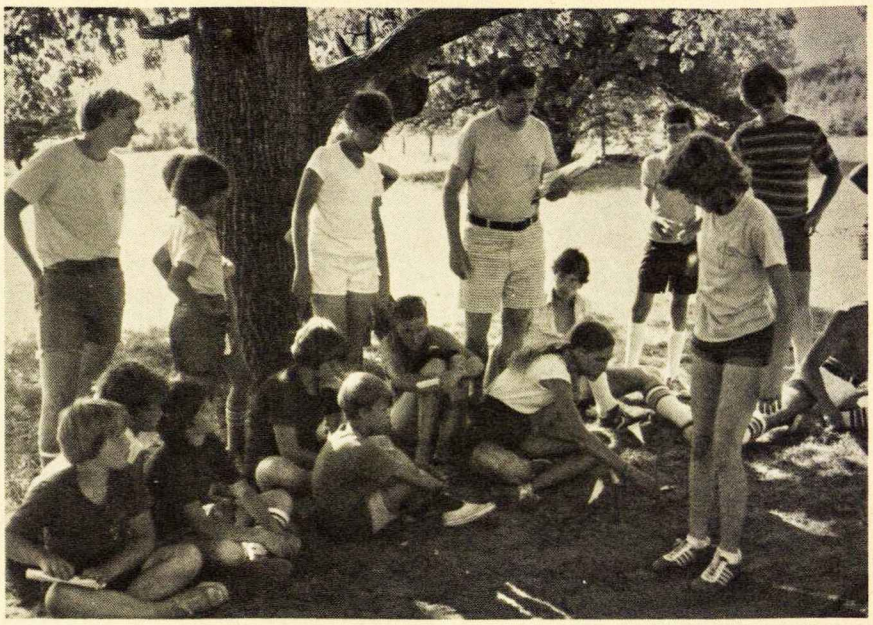

Stovyklos komendantas Juozas Polikaitis, su užrašų lentele rankoje, griežtai prižiūri šokimą į tolį sporto šventės metu.

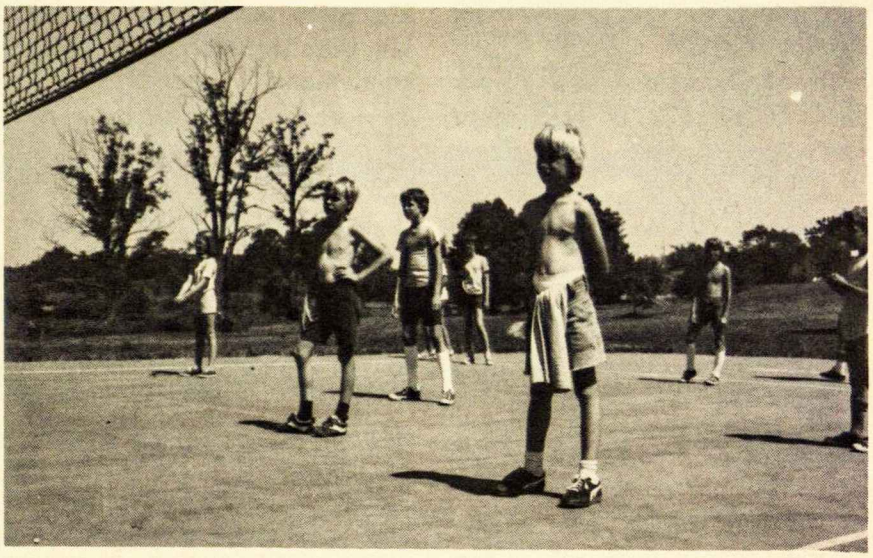

Tinklinio rungtynės

Paskutinis vakaras: jaunučiai pasirodo su tautiniais šokiais.

na grupė, atvaizduodama skirtingą pasaulio kraštą, turėjo paruošti savo tautinį šokį ir šūkį.

Prasidėjus vakarinei programai, kiekviena grupė puikiai pasirodė. Teisėjai buvo p. Strolia, Rita Neverauskaitė, Jūratė Raulinaitytė, kun. Staškevičius, ir p. Udrienė. Teisėjai išrinko šias grupes: už originalumą pirmą vietą laimėjo "kiniečiai", už šūkį laimėjo "airiai". Jų šūkis buvo: "Airiai, airiai, ra, ra, ra, visi kiti ha, ha ha". Už režisūrą laimėjo "škotai" ir už kostiumus "meksikiečiai". "Škotai" labai gražiai pasirodė šokiu ir sijonais, o trys berniukai grojo "bagpipes". "Meksikiečiai" labai gražiai apsirengė kostiumais. Berniukai paklodėm ir didelėm kepurėm, o mergaitės ilgais sijonais. Visos grupės labai gražiai pasirodė.

Šventės laimėtojai buvo "austrai". Sporto šventei pasibaigus, stovyklautojai buvo labai išvargę ir greit užmogo.

Alma Lelytė

KETVIRTADIENIS

Šiandieną buvo labai karšta, tai gavom ilgiau maudytis — nuo 2 val. iki 6 val. v. Vakare buvo pasiutvakaris: kiekvienas berniukas gavo popieriuką su žodžiu, taip pat ir mergaitės. Tada turėjom surasti savo poras: šakutė turėjo surasti peilį, diena surasti naktį, saulė surasti mėnulį, ir t. t. Paskui pašokom Bus Stop, o chorelis padainavo.

Marius Katilius

PENKTADIENIS

Vėsus rytas. Prieš pietus oras sušilo. Vakrinė programa partizanų vakaras. Mes dainavom ir žygiavom. Šv. Mišios prie kryžiaus. Grįžom namo giedodami giesmes.

Lora Vasiliauskaitė

ŠEŠTADIENIS

Šiandieną sunkiai mankštinomės. Po mankštos ėjome vėliavų pakelti ir papusryčiauti. Po pusryčių klausėmės kunigo pašnekesio, skaitėm laikraštėlį ir šokom tautinius šokius. Po laisvalaikio valgėme pietus — dešras su kopūstais. Po pietų ėjom maudytis. Vakarinei programai mes visi pasipuošėm, nes buvo stovyklos paskutinieji šokiai. Šokių metu pasirodė tautinių šokių būreliai, chorelis ir vadovai su dainom.

Paulius Gražulis

SAS PAVASARIO KURSAI ROCHESTERYJE

GRAŽESNĘ VIETOVĘ BŪTŲ BUVĘ SUNKU IR SURASTI

Rochesterio studentų ateitininkų draugovės suruošti SAS Pavasario kursai įvyko tarp žaliuojančių medžių ir gimstančių paukštelių. Oras buvo palankus dienos susimąstymui ir vakaro pasilinksminimui. Suvažiavimo ruošėjai penktadienį po pietų jau buvo pasirengę laukti atvykstančių kursantų su patogiom patalpom ir įdomia programa.

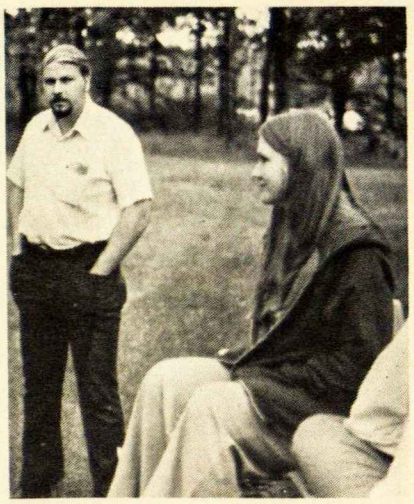

Vytautas Burkūnas, žymus Rochesterio skautų veikėjas, dalyvavo kursuose ir suorganizavo kelis laužus. Jūratė Krokytė, šių kursų organizatorė.

Daugumas dalyvių (bet gaila, tai nebuvo didelis skaičius) atvažiavo į Rotary Sunshine Park penktadienį vakare. Pirmas programos punktas — laužas po žvaigždėtu dangum. Studentai galėjo linksmai praleisti laiką, nežiūrint porą nesklandumų, kas liečia laužo pravedimą.

Šeštadienio programa prasidėjo po skanių pusryčių, pradedant oficialius kursus. Jūratė Krokytė ir Raimundas Obalis, kursų ruošos koordinatoriai, pasveikino atvykusius studentus Rochesterio draugovės vardu. Taip pat tarė žodį suvažiavimo globėjas dr. Jonas Dėdinas apie kursų nustatytas taisykles ir tvarką (ta pastaba jau tada buvo reikalinga). Po to sekė SAS Centro Valdybos nario Tado Klimo paskaita, "Studentų Ateitininkų Sąjungos tikslo dabartinė interpretacija". Diskusijos po paskaitos išpildė likusią ryto programą.

Kursantams valgant pietus, kun. dr. Paškaus lėktuvas nusileido Rochesterio aerodrome. Prelegentas atvyko į stovyklą laiku skaityti pirmą paskaitą oficialios kursų temos, "Ateitininkas trijų dimensijų įtakoje: gyvenamo laiko, ateitininkiškos ir lie-

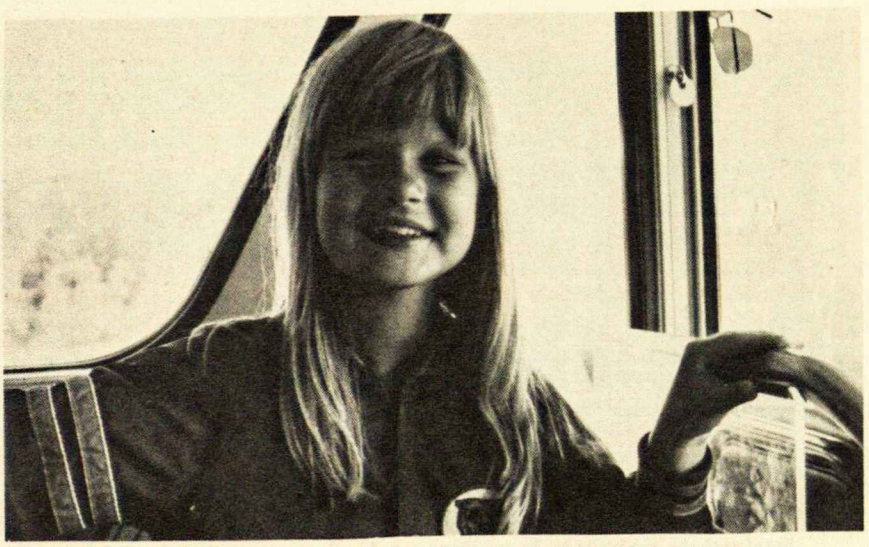

Grįžtant autobusu į namus: Lisa Mauserbergaitė.

tuviškos aplinkos". Kun. dr. Paškus nagrinėjo gyvenamos aplinkos įtaką sociologiniais ir psichologiniais aspektais. Pokalbyje prelegentas papasakojo keletą gan įdomių atsitikimų iš savo gyvenimo.

Toliau dienos programoje — vakarienė ir laisvalaikis iki vakaro šokių. Vyrai išėjo tuoj po vakarienės lošti tinklinį. Komanda susidarė: Rochesteris prieš visus! Ir Rochesteris taip pralošė, kad rašantysis net gėdinasi pranešti taškų rezultatus.

Šokiams grojo Rochesterio orkestras — "Slibinas". Buvo šiltas vakaras, ir visi prisišoko ir prisilinksmino. Tą vakarą, po šokių, suvažiavimo kursų vadovybė turėjo sunkumų su tvarkos palaikymu. Gaila, kad tokia maža žmonių grupė gali tiek nemalonumų padaryti. Atrodo, dabar teks peržiūrėti kursų ir stovyklų taisykles. Tikėkimės, kad visų laisvė nebus griežčiau suvaržyta dėl kelių studentų apsileidimo.

Sekmadienio programą pradėjo dr. Algis Norvilas paskaita: "Ateitininkas ateitininkiškos aplinkos įtakoje". Prelegento paskaita lietė ateitininkų organizacijos struktūrą — jos padėtį ir problemas. Gyvos diskusijos vyko po paskaitos būreliuose, svarstant mokslą baigusių studentų atitolimą nuo ateitininkų organizacijos ir trūkumą konkrečių tikslų Studentų Ateitininkų Sąjungoje.

Pavalgę ypačiai gardžius kalakuto pietus, kursantai turėjo progą pasivaikščioti ar pailsėti lauke, kol pradėjo lyti. Pirmam lietaus lašui iškritus, jau buvo laikas paskutinei paskaitai. Kęstučio Girniaus paskaitos tema buvo — "Ateitininkas lietuviškos aplinkos įtakoje". K. Girniaus paskaitoj buvo daug svarbios kritikos, kurios mums kartais trūksta lietuviškoje visuomenėje. Taip pat prelegentas iškėlė klausimų, kuriuos nagrinėdami diskusiniai būreliai praleido daug vertingo laiko.

Po diskusijų visi susirinkom šv. Mišiom. Mišias laikė kun. Vėželis, Rochesterio moksleivių

Trys kursų dalyviai: iš kairės — Kęstutis Saladžius, vienas iš šios stovyklos ūkvedžių, Jonas Vainius ir Vytautas Maciūnas.

Užstalėje Kęstutis Girnius, kursų paskaitininkas, atnaujina senas pažintis su tėv. Liudviku Vėželiu, OFM, kuris, atvykęs iš Rochesterio, N. Y., kursantams sekmadienį atlaikė šv. Mišias. Kairėje svečias iš Pietų Korėjos, kun. Vėželio bičiulis.

Studentai klauso paskaitos.

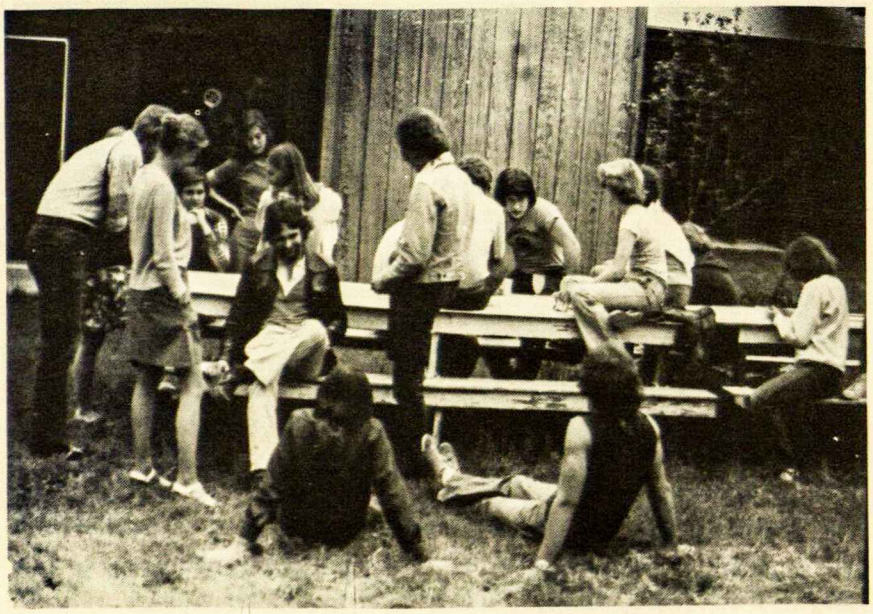

Studentai laisvalaikiu

dvasios vadas. Gražiai per Mišias giedojo mažas chorelis studenčių iš Clevelando. Komentatorium buvo SAS centro valdybos narys Bronius Petrauskas.

Po Mišių sekė konkretus krikščioniškas ir patriotiškas darbas. Dalyviai atsisėdo ir rašė laiškus Amerikos ir Sovietų valdžios pareigūnams, prašydami žymiam Lietuvos poetui Tomui Venclovui laisvės. Yra spėjama, kad jis šiuo metu yra laikomas Sovietų Sąjungos kalėjime.

Paskutinę vakaro programos dalį atlikome prie didelio židinio, nes lauke buvo per šlapia kurti laužą. Grupė talentingų studentų suruošė programėlę ir pravedė dainas. Jau gan pavargę, kursantai praleido ramų ir malonų vakarą.

Pavasario kursai oficialiai pasibaigė pirmadienį pusryčių metu. Man atrodo, kad daugumas išvažiavo savotiškai nusiteikę. Techniškai kursai gerai pavyko. Tačiau kai kurių studentų elgesys, ir mažas dalyvių skaičius iš kitų miestų paliko nemažą šešėlį visų kursų nuotaikai. Manau, kad čia aiškūs ženklai mums, jog mūsų sąjunga yra silpnam stovy. Pasiryžkime per likusiuosius metus susivienyti, palaikyti artimesnius ryšius su nariais, draugovėmis, su centro valdyba ir atgaivinti mūsų dvasią Kristuje.

Juozas Laukaitis

NAUJA VALDYBA
Toronte

Stasio Šalkauskio moksleivių ateitininkų kuopa Toronte gegužės 16 d. išrinko naują valdybą. Rima Gustainytė vėl buvo išrinkta pirmininke. Kiti valdybos nariai: vicepirm. Rūta Gudauskaitė, sekr. Birutė Nakrošiūtė, ižd. Dana Jakubaitytė, social. reikalų vedėja Kristina Norkutė ir korespondentas Laimis Andrulis.

Laimis Andrulis

TRUMPAI

— Kun. Jonas Staškevičius, aktyvus ateitininkų veikėjas ir buvęs "Ateities" redaktorius, buvo paskirtas Londono ir Delhi, Ontario, parapijų klebonu.

— Kun. dr. Kęstutis Trimakas, "Ateities" redaktorius, praveda "Lietuvos Aidų" radio programoje valandėlę, pavadintą "Prošvaistės: Pasaulėžiūriniai gyvenimo komentarai".

— Jonas Dunčia, MAS centro valdybos narys, baigė Michigano Universitetą, gaudamas bakalauro laipsnį iš chemijos. Nuo rudens tęs studijas Princetono Universitete.

— Jonas Aleksonis, buvęs Bostono moksleivių ateitininkų kuopos pirmininkas, baigė gimnaziją ir šiais metais pradės lankyti Massachusetts Technologijos Institutą.

— Šią vasarą Ameriką lanko ir važinėja po ateitininkų stovyklas šie trys moksleiviai ateitininkai iš Brazilijos: Beatriz Bacevičiūtė, Nilza Guzikauskaitė ir Robertas Saldys, Sao Paulo moksleivių ateitininkų kuopos pirmininkas. Parsivežta patirtimi tikisi praturtinti ateitininkų ir bendrai lietuvių veiklą.

— Ateitininkų Šalpos Fondo valdybos posėdyje, Fondo iždininkas dr. Balys Paliokas pateikė šią 1975 m. finansinę apyskaitą: gauta pajamų 5,940.00 dol., išlaidų buvo 6,319.03 dol., likutis laikomas banke — 10,905.15 dol.

MOKSLEIVIAI

— Chicagos kun. Alfonso Lipniūno kuopa, studijų dienų metu, gegužės 28-31 d., išrinko naują kuopos valdybą: pirmininkė — Vida Kazlauskaitė, nariai —Lidija Dudėnaitė, Rūta Garūnaitė, Rasa Narutytė ir Audrius Rušėnas.

— Cicero vysk. Motiejaus Valančiaus kuopos metinis susirinkimas įvyko birželio 8 d. Kuopos pirm. Jūratė Arštikytė pateikė pereitų metų veiklos apyskaitą. Išrinkta nauja valdyba, kurią sudaro: pirmininkas — Viktoras Radvilas, nariai — Rūta Končiūtė, Vida Kuprytė, Vitas Laniauskas, Andrius Padleckas, Edvardas Šulaitis ir Laima Šulaitytė.

—Rochesterio Miško Brolių kuopa turėjo susirinkimą liepos 11 d., kuriame buvo išrinkta nauja valdyba: pirmininkė — Vida Dudėnaitė, nariai — Paulius Klimas, Rasa Krokytė ir Rūta Staņkutė.

— MAS stovykla Neringoje, Vermonte, įvyko rugpiūčio 15-28 d. Stovyklos komendanto pareigas ėjo Linas Mikulionis, o kapeliono kun. Liudvikas Vėželis.

"ATEITIES" VAKARAS CHICAGOJE

Šįmet sukanka 65 metai nuo "Ateities" žurnalo pirmojo numerio pasirodymo. Šeštadienį, spalio 16, 7 val. vakaro, Jaunimo Centre Chicagoje, rengiamas vakaras paminėti šiam "Ateities" jubiliejui. Programoje: jaunimo konkurso premijų įteikimas; Ritos Čyvaitės vadovaujamas Clevelando studenčių ateitininkių "Nerijos" choras; Dariaus Lapinsko "Vargdienių mišių" premjera — solo: Dalia Kučėnienė; vaišės ir šokiai. Vakarą rengia dr. K. Pemkaus vadovaujamas komitetas iš visų Chicagos ir apylinkių ateitininkų vienetų atstovų. Visi gyvenantieji Chicagoje, apylinkėse ir toliau yra kviečiami atvykti į šį "Ateities" parengimą.

JAUNIMO KONKURSAS

"Ateities" paskelbto konkurso terminas jau čia pat — rugsėjo 15 d. Jaunimas iki 30 metų amžiaus kviečiami siųsti savo prozą, poeziją, straipsnius-rašinius, interviu-pokalbius, veiklos bei meniškas fotografijas. Kiekvienai iš šių sričių — studentams ir moksleiviams atskirai — yra skiriamos po tris premijas.

Piniginių premijų mecenatai yra: Gajos korporacijos centro valdyba (200 dol.), Ateitininkų Sendraugių Sąjungos centro valdyba (200 dol.), dr. Romualdas ir Gražina Kriaučiūnai (100 dol.), dr. J. Gliaudelis (50 dol.), Julija Švabaitė-Gylienė (50 dol.), Bostono ateitininkų sendraugių skyrius (50 dol.) ir Vainių šeima (50 dol.).

NUO ADMINISTRACIJOS STALO

Garbės Prenumeratas prisiuntė: kun. V. Balčiūnas (Thompson, Ct.), dr. J. Dėdinas (Pittsford, N. Y.), kun. Pr. Gaida (Mississauga, Canada), Pr. Grušas (Agoura, Calif.), P. Jucaitis (Rocky River, Ohio), kun. P. Patlaba (už 2 metus) (Hot Springs, Arkansas), kun. J. Pragulbickas (Elizabeth, N. J.), A. Puteris (Toronto, Ont., Canada), dr. J. Sungaila (Toronto, Ont., Canada), A. Viliušis (Chicago, Ill.).

Aukojo "Ateičiai" paremti: 200.00 dol. — Clevelando ASS Valdyba (Akron, Ohio); 150.00 dol. — New Yorko Ateitininkai (Brooklyn, N. Y.); 20.00 dol. — A. Babickas (Cleveland, Ohio); 11.00 dol. — prel. J. Kučingis (Los Angeles, Calif.); po 10.0,0 dol. — V. Gečas (Cicero, Ill.), Pr. Grušas (Agoura, Calif.); po 9.00 dol. — kun. P. Jucevičius (Montreal, Quebec, Canada), V. Petroliūnas (Chicago, Ill.) po 6.00 dol. — E. Girdauskas (Toronto, Ont., Canada), J. Krumplys (Cicero, Ill.); po 5.00 dol. — kun. V. Balčiūnas (Thompson, Ct.), A. R. Bridžius (Cleveland, Ohio), B. Graužinis (Los Angeles, Calif.), V. Lietuvninkaitė (Chicago, Ill.), L. Mikšys (Worcester, Mass.); po 3.00 dol. — I. Baužaitė (Kenosha, Wisc.), K. Bradūnas (Chicago, Ill.), Č. Grincevičius (Chicago, Ill.), J. Drukteinienė (San Diego, Calif.), dr. J. Gliaudelis (South Holland, Ill.), T. Landsbergienė (Upper Marlboro, Md.), B. Petrauskas (Rochester, N. Y.), kun. V. Sirka (Bolton Landing, N. Y.); po 2 dol. — J. Laukaitis (Rochester, N. Y.), R. Razgaitis (Toronto, Ont., Canada); po 1.00 dol. — Z. Babickienė (Worcester, Mass), A. Barisas (Tecumseh, Ont., Canada), O. Barškėtytė (Chicago, Ill.), E. Šulaitis (Cicero, Ill.).

Už garbės prenumeratas nuoširdžiai dėkoja

"Ateities" Administracija

ALp(LKA)1786
1976, Nr.7

30. 725. 286